Birlik

11

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

3 Mayıs 1979

FİYATI 10 TL.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

YAŞASIN 1 MAYIS

İŞÇİLER, EMEKÇİLER, DEMOKRASİDEN YANA HERKES 1 MAYIS'A SAHİP ÇIKACAKTIR

Kitlelerin Hakları Onlar Uğrunda Mücadele Verilerek Kazanılır ve Korunur

Ahmet Kaçmaz

Egemen güçler, işçi sınıfının başını çektiği demokrasi mücadelesine, onun en doğal demokratik haklarını kullanmasına tahammülsüzlüklerini bir kez daha gösterdiler. 1979'un 1 Mayıs'ı işçilere, işçi sınıfının yanında saf tutanlara faşist tırmanışa karşı demokrasiyi savunan herkese yasakladı. Böylece ülkemizde zaten bir hayli kısıtlı olan demokrasiye hatırı sayılır bir darbe daha indirilmek ve demokrasiden yana olanların elleri kolları bağlanmak istenmektedir.

Türkiye burjuvazisi öteden beri işçi sınıfının mücadelesinden ölümüne korkmaktadır. Hatta onun varlığı bile inkâr edilmiş «imtiyazsız, sınıfsız, birleşmiş bir kitleyiz» denilerek sömürülenle sömüren, baskı altında tutulanla, baskı uygulayan arasındaki toplumsal uçurum gözlerden kaçırılmamış, Türkiye toplumunun çıkarları çatışan karşıt sınıflara bölünmüş olduğu gerçeği gizlenmek istenmiştir. Uzun yıllar boyu 1 Mayıs'ın yasaklanmasının başlıca nedeni budur. Çünkü 1 Mayıs, dünya işçi sınıfının her ülkede ulusal ve uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma azminin kitlesel olarak dile getirilip pekiştirildiği çok önemli bir gündür. 1 Mayıs'ta ülkenin işçi sınıfı, tek bir yürek ve tek bir güç hâlinde, kısacası **sınıfsal** niteliğiyle, kendi için sınıf olmasının bilincini taşıyarak meydanları doldurur. İşçi sınıfı 1 Mayıs'larda en görkemli bir şekilde **somutlanır.** İşte ülkemizde egemen güçlerin en çok korktukları da budur. Onlar için tek tek işçiler vardır, olmalıdır da! (Yoksa artıdeğer nasıl birikir, yani kâr nereden elde edilir?) Ama işçi sınıfı yoktur. İşçilerin biraraya gelip ortak çıkarları uğruna mücadele etmeleri, yani sınıfsal taleplerde bulunmaları **zinhar** yasaktır. Hele 1 Mayıs'da meydanları doldurup **sınıfsal niteliklerini somutlamaları, sınıfın gereklerini** yerine getirmeleri son derece tehlikelidir!

İşte yerli burjuvazi işçinin, kendisinden değil **sınıfından** böylesine ürktüğü için tüm dünya işçi sınıfının geleneği hâline gelmiş 1 Mayıs'ı Türkiye'de yasaklanmıştır. Yasaklamakla da yetinmemiş, proletaryayı 1 Mayıs'ta «yurdundan» **-şehirlerden-** söküp çıkarmak için «Bahar Bayramı»nı «icat» etmiştir. Fabrikalarda çalışacak, ya da şehirde kalacak işçiden rahatsız olmuş ve kendini güvenlik altına almak için böylesi akıl almaz saptırmalara başvurmuştur. Ada bütün bunlar kâr etmemiş, işçi sınıfımız uzun yıllar özlemini çektiği 1 Mayıs'ı yeniden kazanmasını bilmiştir. Üstelik yılların getirdiği birikim kitlesel bir sıçramaya yol açmış, İstanbul'da Taksim alanında toplanan yüzbinlerin coşkusu dalga dalga tüm yurdu sarmaya başlamıştır. Böylece demokrasinin başlıca güvencesi olan işçi sınıfının, 1 Mayıs gibi önemli bir demokratik hakla donanması demokrasi düşmanlarının yüreğine iyice korku salmıştır. Demokrasiyi rafa kaldırmak sevdasında olanlar 1 Mayıs'la donanmış işçi sınıfının karşılarında en büyük engel olduğunu, demokrasiyi savunan böylesi bir işçi sınıfıyla baş edemeyeceklerini daha yakından görmüşlerdir. İşte bugün 1 Mayıs gösterilerinin yasaklanmak istenmesinin esas amacı budur.

1 Mayıs «genel güvenlik ve kamu düzenini vahim derecede bozacağı» **gerekçesiyle** yasaklanmıştır. Sıkıyönetim ilânındaki «gerekçe» kadar bu «gerekçe»nin de aşırı bir zorlama olduğu hemen görülmektedir. «Kamu düzeni ve güvenlik» 1 Mayıs gösterileri ile bozulmaz, dünyanın hiç bir yerinde de bozulduğu görülmemiştir. İşçi sınıfının demokrasiye sahip çıkması konusunda iyice hırçınlaşıp 1 Mayıs'ı «kızılların ihtilâl provaları» şeklinde deyimleyerek demokrasi düşmanlarını tahrik etmek, gerici burjuvazinin pek bilinen ve itibar görmeyen bir kandırmacasıdır. Demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılması, toplumun geleceği için güvensizlik kaynağı değil, aksine demokrasinin kökseşip yaygınlaşması için bir güvencedir. Egemen güçlerin ağızlarından düşürmedikleri «batı demokrasileri»nde demokrasi varsa, bu, ilk başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi halkın yüzü suyu hürmetinedir. 1 Mayıs vb. demokratik hak ve özgürlüklere işçi sınıfı, emekçi halk sahip çıktığı ve sonuna kadar savunduğu için «Batı demokrasileri»nde demokrasi düşmanı tekelci burjuvazi borusunu tam anlamıyla öttürememektedir. Kısacası nerede işçi sınıfına 1 Mayıs yasaklanıyorsa orada demokrasinin varlığından söz edilemez.

Üstelik bizimki gibi faşizmin büyük bir pervasızlıkla ve yurdu kan deryasına döndürerek tırmandığı bir ülkede demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve genişletilmesi çok daha hayati önem kazanır. Bugün «kamu düzeni ve güvenliği vahim derecede bozanlar» varsa bunların faşist terör mihrakları olduğundan kimse kuşku etmemektedir. Faşist cinayet şebekelerinin üzerine doğrudan ve radikal bir şekilde gidileceğine, faşizme karşı mücadelede en kararlı ve dirençli olan işçi sınıfının en doğal demokratik hakkını elinden almak, «taşları bağlayıp köpekleri salıvermek»le eş anlamlıdır.

1977 1 Mayıs'ında olanlar da yasaklama gerekçesine mesnet yapılamaz. Çünkü 1977 katliamının, işçi sınıfının demokrasi mücadelesine ket vurmak isteyen gerici güçler, gizli açık servisler tarafından plânlanıp tezgâhlandığı soruşmayı yürüten savcının raporuyla belgelenmiştir. Böylesi olaylar sadece 1 Mayıs gösterileri için değil her çeşit toplantı, yürüyüş vb. için olasıdır. Söz gelimi MC partilerinin şefleri yurdun dört bir yanında mitingler yapmaktadırlar ve bugün ülkenin içinde bulunduğu şartlarda bu milinglerde olay çıkması 1 Mayıs gösterilerinde çıkmasından çok daha olasıdır. Çünkü 1 Mayıs'a katılacak olanlar, işçi sınıfının birliğini ve demokrasiyi savunanlardır. Birlik, mücadele dayanışma için biraraya gelmekte, coşkuyu tek bir yürek hâlinde yükseltmek istemektedirler. Yine geçmiş yıllarda yapılan üç gösterinin üçü de kanıtlanmıştır ki işçi sınıfı, kendi sınıf disiplini dahilinde 1 Mayıs'ı değerlendirecek güç, yetenek ve olgunluğa sahiptir.

Daha da önemlisi, günümüz şartlarında işçi sınıfı için 1 Mayıs'ı kutlamanın çok daha özgül bir anlamı vardır. O da, işçi sınıfının faşizme geçit vermemeye niyeti olmadığını somut olarak yani sınıfsal kitlesi ile, birlik mücadele ve dayanışma azmiyle kanıtlamasıdır. «Özgürlükçü demokrasi»yi ağzından düşürmeyen sosyal demokrasinin antidemokratik uygulamalara hız vere vere geldiği bu noktadaki durumunu son derece hazin ve o kertede ibret vericidir. Demokratik hak ve özgürlükler konusunda pek çok vaadde bulunan sosyal demokrasi işi, işçi sınıfının son yıllarda kazandığı en kutsal demokratik hakkını, 1 Mayıs'ı gasbetmeye kadar vardırmıştır. Sosyal demokrasi istediği kadar «Sorumluluğun sıkıyönetimde» olduğunu ileri sürsün kimseleri kandıramaz. Çünkü, hem sıkıyönetimi ilân edip daha da yaygınlaştıran odur, hem de sıkıyönetim **«icra»** nın üstünde değildir. Sosyal demokrasi 1 Mayıs'ın yasaklanmasında baş sorumludur. 1 Mayıs'ı yasaklayan MC iktidarlarının gücü yetmemiştir. Ama tekelci burjuvazi bunu sosyal demokrasiye yaptırabilmiştir!

Diğer anti-demokratik girişimlerle birlikte son 1 Mayıs yasakları, sosyal demokrasinin demokratlığının nasıl tutarsız ve güvenilmez olduğunu bir kez daha kanıtlamıştır. Sosyal demokrasiyi oylarıyla destekleyen işçiler, emekçiler, sağa kayan sosyal demokrasinin, işçi sınıfının demokratik hak ve özgürlüklerine sahip çıkmasından nasıl ürktüğünü kavramaktadırlar. Ve kimlerin 1 Mayıs'ın yasaklanması karşısında «Bayram» ettiklerini de görmekte, esas düşmanlarını daha yakından tanımaktadırlar. Bu olgu sosyal demokrasiye de ders olmalıdır. Çünkü 1 Mayıs'ın yasaklanması üzerine ellerini keyifle ovuşturanlar, sosyal demokrasinin biran önce işbaşından gitmesi için her tertibe başvurmaktan geri durmayan faşistler ve tüm gericilerdir.

Bir de sosyal demokrasiye müzahir olmak uğruna onun her anti-demokratik girişimini masum göstermek isteyen ilericilerin tutumuna parmak basmak gerekir. Onlara göre 1 Mayıs gösterilerinin İstanbul'da yapılmasında diretmemek gerekmektedir.

İşçi sınıfı için «asla tâviz yok!» tutumunun yanlışlığı çoktan ispatlanmış bir çocukluk hastalığıdır. Bu nedenle inişli çıkışlı mücadele yalunda işçi sınıfı yarın daha ileri mevziler kazanabilmek uğruna bugün geriye çekilebilir. Ama bunun, durum iyi değerlendirilerek ve uygun şekilde yapılması şarttır. Aylar öncesinden ilân edilmiş ve daha yeni yeni gelenekleşmeye başladığı için de bir anlamda Taksim'de yapılması kaçınılmazlaşmış bir gösteriyi dört gün kala yasaklamak, 1 Mayıs'ı yasaklamakla eşanlamlıdır!

Demokratik hak ve özgürlükler, uğrunda mücadele verilerek kazanılmış, yine uğrunda mücadele verilerek korunmuştur. İşçi sınıfımız demokratik hak ve özgürlükler mücadelesinde önemli mesafeler kaydetmiştir ve şimdiye kadar çeşitli kereler gösterdiği azimli ve kararlı tutumuyla demokratik hak ve özgürlükler alanındaki kazanımlarına sahip çıkmaya, onları koruyup daha da geliştirmeye yetenekli olduğunu ispatlamıştır.

İşçi sınıfımızı, emekçileri, tüm demokrasi yanlılarını zor günler beklemektedir. Antidemokratik girişim ve uygulamalar peşpeşe sahnelenmekte, çeşitli yasaklamaların yanısıra 1 Mayıs gösterileri engellenmektedir. Bu gidişe dur diyecek olan, her türlü demokratik ve Anayasal hakkını kullanmaya azimli işçi sınıfımız, tüm anti-faşist güçlerdir. 1 Mayıs içşi sınıfımızın yıllar boyu mücadele verek kazandığı en kutsal haklarından birisidir. Bu en doğal hakkını korumaya muktedir olduğunu gösterecektir, Demokrasi saflarında yer alanlar, demokrasi düşmanlarının saldırılarını etkisiz kılmak için 1 Mayıs'a elbiliğiyle sahip çıkacaklardır. Yaşasın 1 Mayıs !

1979'da 1 Mayıs'ın Kalbi Gene İstanbul'da Atıyordu

İşçilerin birlik, mücadele ve dayanışma günü olan ve bütün dünyada tüm emekçilerin birliğini ve kardeşliğini simgeleyen 1 Mayıs'lar son yıllarda ülkemizde toplumsal muhalefetin sınıfsal mücadelenin ve demokratik güçler düzeyinin birçok boyutlarla ve değişik faktörlerle somutlandığı son derece önemli siyasal olaylar niteliği kazandı.

Burjuvazi, işçilerin ve diğer emekçilerin kendi bayramlarını yasal ve kitlesel olarak kutlamalarını yarım yüzyıldır yasaklamıştı. Bu yasak zinciri ilk kez 1975 yılında büyük ölçüde kırıldı. İstanbul'da düzenlenen ve binlerce kişinin katıldığı bu coşkun toplantı 50 yıdanberi Türkiye'de yapılan ilk kitlesel toplantı oldu. Fakat 1 Mayıs 1975'de de 1 Mayıs üzerindeki yasak tamamen kalkmamıştı. Çünkü sıkıyönetim açıkhava toplantısına izin vermediği gibi, toplantıda konuşan TSİP yöneticileri hakkında kovuşturma açılmıştı.

Ertesi yıl DİSK'in inisiyatifiyle ve tüm demokratik kuruluşların katılımıyla, Anadolu'dan gelmiş yüzbinlerce insanın da hazır bulunduğu büyük bir miting Taksim'de yapıldı. Bu büyük toplantı 1 Mayıs konusundaki yarım yüzyıllık yasaklamalara son veriyordu. Ne var ki, 1 Mayıs 1976'dan rahatsız olan gerici güçler ertesi yıl halk güçlerine karşı kanlı bir komplo düzenlediler. Ve meydana gelen provokasyon, 1 Mayıs'ların sadece birlik günü değil, aynı zamanda mücadele günü olduğunu, bu gerçeği unutmuş olanlara, kapıldıkları megalomani ile hazırlıksız yakalananlara ve mitingin düzenlenmesini üstlenip, onun sonuçlarının sorumluluğunu daha sonra üstlenmeyenlere çok acı bir deneyle anlattı.

1 Mayıs 1977, işçi sınıfı mücadelesine karşı burjuvazinin yeni bir saldırısıydı.

1 Mayıs 1978 töreni ise, bir yıl önceki provokasyonun 1 Mayıs kutlamaları üzerine germek istediği yıldırma bulutlarını dağıtmak dosta düşmana, işçi sınıfının, tüm halk güçlerinin kudretini ve azmini kanıtlamak, aznı zamanda bir provokasyona mahal bırakmayıp, kitlelere güven vermek açısından önemliydi. 1 Mayıs 1978'in taşıdığı önem bu noktada düğümleniyordu. Ve halk güçleri geçen yıl bu sınavı başarıyla aştılar. Ne var ki, 1 Mayıs 1978'de emekçi güçlerinin mücadele azmi somutlanmıştı, fakat DİSK yönetimini kaybetmiş olan bir grubun Taksim 1 Mayıs alanını kendi gövde gösterisine dönüştürme gayretleri su yüzüne çıkmış, bu gruba karşı kimi gençlik grupları da slogan yarışına girişmişti. Geçen yılki 1 Mayıs, birlik açısından tehlike sinyallerini de beraberinde getirdi.

Egemen güçler 1 Mayıs 1978'in başarısından rahatsız olmuşlardı. Bu nedenle, bu yıl 1 Mayıs 1979 öncesinde tüm sağcı basın, ve hükûmet üzerinde etkili olan çeşitli baskı mihrakları, 1 Mayıs 1979 töreninin Taksim 1 Mayıs Alanında kutlanmamasını istiyorlardı. CHP'nin faşizm ve gericilik karşısında sürekli gerileyerek 4 ay önce ilân etmiş olduğu ve 1 Mayıs öncesinde kapsamını Doğu'daki 6 ile yaygınlaştırdığı «olağanüstü durum» bu kez 1 Mayısa karşı bir baskı aracı olarak kullanıldı.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, 1 Mayıs'lar yarım yüz yıl yasaklandıktan sonra bu yasak zinciri kırılmış ve onun son halkası da 1 Mayıs 1976'dan beri kaldırılmıştı. Oysa bu yıl 1 Mayıs, sanayi proletaryasının yarısını barındıran ve işçi sınıfının kalbi anlamına gelen İstanbul'da yeniden yasaklanmak isteniyordu ve nitekim yasaklanıyordu. Bu demekti ki, son yıllarda 1 Mayıs üzerinde kaldırılmış olan yasağa geri dönülüyordu. Emekçilerin uzun mücadeleler sonucunda kazandıkları demokratik bir hak geri alınmak isteniyordu.

Böyle bir politikanın baş sorumlusu CHP yöneticileriydi. Gericiliğe her gün biraz daha teslim olan sosyal demokrasi, ülkeyi yıllardır kana bulayan faşist odakların üzerine gitmek cesaretini kendinde bulamazken en geniş kitlelerin demokratik haklarını birer birer yasaklayarak emperyalizme faşizme ve gericiliğe karşı verilen emekçi halk mücadeleşini kısıtlamak ve kitleleri demokratik mücadelede pasifize etmek yoluna gitmişti. Ve 1 Mayıs 1979 töreni bu kez sosyal demokrasi eliyle yasaklatılıyordu.

Hükûmet önce Valilik kanalıyla bu mitinge izin vermedi. DSK yöneticileri 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlamaya kararlı olduklarını açıklayınca, sorun hükûmetle DİSK arasında bir ihtilâf konusu oldu. Bazı gazetelere de yansıdığı gibi, DİSK Genel Sekreteri Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin'le ve İçişleri Bakanı ile görüşerek DİSK'in bu konudaki ısrarını dile getirdi, sıkıyönetimin hükûmet tarafından gerekçe olarak öne sürülmesini, çünkü bu kurumun yasalar gereği hükûmetin emrinde çalıştığını, DİSK'in hükûmetle muhatap olduğunu söyledi. Adıgeçen bakanlar konuyu başbakana ileteceklerini belirttiler.

Daha sonra, başbakanın bilgisi dahilinde, sıkıyönetim bir bildiri yayınlayarak şayet görev süresi uzatılırsa, 1 Mayıs törenine izin vermeyeceğini açıkladı. Ve olaylar bilindiği gibi gelişti.

Sosyal demokrasinin 1 Mayıs 1979 töreni hakkındaki sözleri hiç kimseyi inandıramayacak bir mugalâta örneğiydi. 1 Mayıs töreninin yasaklanmasına karşı getirilen gerekçe, sıkıyönetimin ilk günden beri tüm açıkhava gösterilerini yasakladığı, DİSK'e bir ayrıcalık gösterilemeyeceği söyleniyordu. Şayet DİSK'e ve 1 Mayıs'a ayrıcalık gösterilirse, başka çevrelere de açıkhava toplantısı hakkı tanınması gerekirdi. Ecevit bunun eşitsizlik olduğunu, oysa yönetiminin «yansız ve eşit davranıldığını» iddia ediyordu. Böylece demokratik vaadlerle işbaşına gelen sosyal demokrasi, şimdi anti-demokratik yasaklarda eşitliğin şampiyonluğunu yapıyordu. Ayrıca, işçilerin ve tüm emekçilerin, hem uluslararası hem de ulusal düzeydeki bayramlarını kutlamalarına yeniden yasak getirmenin adı, Ecevit'in terminolojisinde «yansızlık» diye nitelendiriliyordu.

Bu «yansızlık», daha sonra DİSK yöneticilerinin, pekçok üye sendika yöneticisinin ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı'nın gözaltına alınmasına, 16 sendika merkezinin ve 57 Parti ve dernek binasının basılmasına, birçak sorumlunun daha gözaltına alınmasına kadar uzandı. Gene bu yansızlık, 4 milyonu âşkın kişiye 29 saatlik bir sokağa çıkma yasağı uyguluyordu.

Daha önce de belirttik: Ecevit, sanki kendi bu sorunda taraf değilmiş gibi, sanki kendisi hakemmiş gibi davranarak, 1 Mayıs'ı yasaklamanın sorumluluğunu dünya kamuoyu önünde sıkıyönetime yükleyerek işin içinden sıyrılmak istiyordu. Ve aynı Ecevit, DISK yöneticilerinin gözaltına alınmasından sonraki günlerde kendisini eve hapsediyor, hiçbir gazeteciyle görüşmüyor ve hiçbir konuda, hiçbir demeç vermiyordu. 4,5 milyonluk İstanbul halkına sokağa çıkmak yasak edildiği halde, Ecevit'ten ses seda yoktu. Ve başbakanın bu suskunluğu 1 Mayıs günü de devam etti. Demokrasiye ve insan haklarına pek bağlı olduğunu söylemekle övünen Ecevit'in, 1 Mayıs yasağının sokağa çıkma yasağına dek varması karşısında, Türkiye ve dünya kamu oyuna ne söyleyeceğini herkes merak ettiği halde, Başbakan'ın günlerce susması ibret vericiydi.

1 Mayıs konusunda yapılan tüm uygulamalar ve yasaklar, CHP yöneticilerinin demokrasiden ne anladığını kanıtlaması bakımından ilginçti. Ve bütün bu olayların baş sorumlusu Ecevit'di, onun «danışmanları» ve arkadaşları idi. Ve kendisine yönelik ilk uluslararası tepkiler, daha DİSK yöneticileri gözaltına alınmadan önce başladı. Dünya Sendikalar Federasyonu Genel Sekreteri, DİSK Genel Başkanına bir dayanışma mesajı gönderirken, 1 Mayıs üzerine konulan yasaktan dolayı Ecevit'e bir protesto telgrafı yolluyor, Fransa Ulusal Eğitim Sendikası Genel Sekreteri de paralel tutum içine giriyor, ayrıca DİSK'in davetlisi olarak 1 Mayıs tönerine katılmak üzere Türkiye'ye gelecek olan konuk sendikacılara vize verilmeyişi de ilgili işçi örgütlerinin tepkileriyle karşılandı.

Esas olarak büyük kentlerden, yani işçilerden, aldığı oylarla iktidara gelen CHP'nin işçiler ve onların ileri sendikal örgütleri karşısında 1 Mayıs 1979 töreniyle ilgili olarak takındığı düşmanca tutum sadece baskı şeklinde somutlanmadı. Sosyal demokrasi 1 Mayıs törenine sokağa çıkma yasağı koyarak, DİSK'e, onunla birlikte 1 Mayıs'ı kutlayacak olan tüm emekçi örgütlerine cepheden saldırırken, öte yandan her türlü olanağıyla İzmir'deki mitingi katılma yeri olarak gösterdi. Böylece, Türkiye'nin en eski burjuva partisi olan ve binbir entrika tecrübesine sahip bulunan CHP'nin 1 Mayıs güçlerini bölme taktiği yürütüldü. CHP uzun yıllardır DİSK'e, TÖB-DER'e ve tüm ilerici' güçlere karşı uyguladığı bölme politikasında, çoğu kez olduğu gibi bir kez daha yanında ilerleme çizgisini buldu.

Böylelikle, 1 Mayıs'ın İstanbul'da somutlanan cephesinde mücadele simgeleşirken, İzmir cephesinde ise bölücülük vardı. CHP destekli ilerleme ve kimi «sol» -revizyonist gruplar işbirliği halinde yeni bir cephe açıyorlardı. Ama bu cephe burjuvaziye karşı değil, DİSK'e karşı ve işçi sınıfının birliğine karşı açılan cepheydi. Bu cephe, bölücülük cephesiydi, burjuvazinin oyunlarına âlet olup burjuvaziye karşı bağımsız mücadele veren güçleri arkadan vuran bir cepheydi.

Kendi ihtirasları, kariyerizmleri ve grupçulukları uğruna herşeyi, ama herşeyi yapabileceklerini pekçok kez göstermiş olan ilerlemeler, burjuvazinin tehdidinden gerileyenlerin açık - kapalı desteğini de sağlayarak böylesine kritik bir momentte burjuvaziye âlet olmuşlardır. Bu nedenle burjuvaziden teşekkür ve aferin almışlardır. Ama bilinsin ki, tarih onları affetmeyecektir.

İşçi sınıfı hareketi önümüzdeki dönemde bu bölücülüğün hesabını soracaktır.

1 Mayıs olayı pek çok olguyu bir kez daha gözler önüne sermiştir. Ama bizce bunların en önemlisi sosyalist hareketin bölünmüşlüğü ve devrimci - demokratik güçlerin dağınıklığıdır. Asıl üzerinde durulması gereken nokta budur. Ve burjuvazi bu yıl 1 Mayıs'a ve bu vesileyle işçi sınıfına, tüm halk güçlerine asıl bu gedikten saldırmıştır. Bu saldırısında ise, bölünmeyi inkâr edenleri kullanmıştır.

1 Mayıs 1979 nedeniyle meydana gelen tüm gelişimleri daha ayrıntılı olarak ele alacağız. Şimdilik özellikle şu noktayı vurgulamakla yetineceğiz: 1 Mayıs 1979'da emekçi güçlerin mücadelesi İstanbul'da somutlanmıştır. 1 Mayıs 1979'da işçi sınıfının kalbi İstanbul'da atmıştır. İşçi sınıfının bağımsız sınıf politikası İstanbul'da gerçekleşmiştir.

Ve 1 Mayıs 1979 da, işçi sınıfımız, kendi kudretini, etkinliğini, mücadele azmini İstanbul'da kanıtlamıştır.

1 Mayıs 1979 uğruna verilen mücadele olağan boyutlarını da aşarak başlı başına ve büyük çapta bir siyasal olay hâline gelmiştir. Bir demokrasi sorununa dönüşmüştür. Ve bu mücadele işçi sınıfının demokratik geleneklerine, kararlılığına yeni bir sayfa eklemiştir. 1 Mayıs 1979, gerçekte sınıfımızın siyasal iktidara karşı kararlılığını ve demokratik direnme azmini simgelemiştir. Bu mücadele aynı zamanda sosyal demokrasinin kaypaklığına ve iki yüzlülüğüne karşı içşi sınıfımızın vermiş olduğu etkili bir cevap olmuştur.

İşadamlarının Önerdiği Çıkış Yolu ve «Bölücülük» Çığırtkanlığı

Tektaş Ağaoğlu

İşadamları, emekçilerin demokratik hakları üzerinde gerici baskıların azdığı her dönemde olduğu gibi yine «iş âlemi ile hükûmet arasında uyum», «devletin gücünün ispatlanması», «birlik ve beraberlik» yavelerine hız verdiler. Bu arada «bölücülük» çığırtkanlığında da en sağcı, faşist ağızlardan geri kalmıyorlar.

Bunun en son örneği, Türk Sanayici ve İşadamları Derneğinin geçende yaptığı bir toplantıda büyük para babalarından Nejat Eczacıbaşı'nın yaptığı konuşmada görüldü. Eczacıbaşı bugünkü hükûmeti özel sektöre karşı (!) işler yapmakla suçlamış, «hep beraber sorunlara sarılmak ve çağdaş dünyanın deneyerek kabul ettiği ekonomik düzeni» (yani sonuçlarını halkımızın yıllardır yaşadığı kapitalizmi) «başarılı kılmak»tan dem vurarak bugün Türkiye'nin «tarihinin en ağır bunalımı içinde» olduğunu söylemiştir.

Parababalarının sözcüsü bu ağır bunalımın sorumlusu olarak şimdiye kadar izlenen «tutarsız» ekonomik siyasetleri göstermektedir. Demek istediği, apaçık ortada ki, sosyal demokrasinin, halkın çıkarlarını hiçe sayan siyasetinde iş adamları için yeterince ileri gidememiş olmasıdır. Parababası, «ekonomik çıkmazdan kurtulmamızın ancak özel teşebbüsün bilgili ve tecrübeli yönetimi ile mümkün» olabileceğini söyleyerek, ekonomik bunalımın asıl sorumlusu olan geri kapitalist düzenin suçunu örtbas etmeye, gerçeği çarpıtmaya çalışıyor. Bu arada «yurdumuzun bölünmesi ve rejimimizin temelinden değişmesine yönelik faaliyetler tehlikeli boyutlara varmıştır» diyerek «bölücülük» çığırtkanlığına katılıyor ve «bölücülük» çığırtkanlığı ardındaki demokrasi ve özgürlük düşmanı emellerin gerçek kaynağının neresi olduğunu yeniden açığa vuruyor.

Demecinin sonuna doğru daha da açık konuşan parababası Eczacıbaşı, ekonomik bunalımdan çıkmanın, «memleket sorunlarına eğilmesini bilen gerçek özel teşebbüsün devlet otoritesi ile diyaloga girerek bilinçli ve tecrübeli gayreti ile mümkün olacağı»nı söylemiştir. Şimdiye kadar yaptığı çeşitli konuşmaların hepsinde bunlara benzer sözler sarfettiği bilinen bu parababası, bu konuşmalarının hiç birinde faşizm tehlikesinden söz etmemiş, şimdiye kadar binlerce insanın canına kıyan faşist saldırıları kınamamış, faşizm ve faşistler aleyhinde bir tek lâf etmemiştir. Bu konuşmasında da böyle birşeyden eser yoktur.

Faşizm ve faşistler aleyhinde tek söz sarfetmemeye bunca özen gösteren sanayici ve işadamlarının «rejime yönelik tehlike»yi nerede gördükleri, «diyalog» içinde olmak istedikleri «devlet otoritesi»nden ne bekledikleri açıktır, bunalımdan çıkış için, «bölücülük» çığırtkanlığı ardına sığınıp emekçi kitlelerin demokratik hak ve özgürlüklerine kastetmek istemeleri kadar açık!

Tekelcilerin «takriri sükûn» özlemleri yeniden depreşiyor. Depreşmekten de öte, bizzat sosyal demokrat önderlerin himmet ve gayretleriyle, yeşerip meyva vermeye başlıyor! Bugün «bölücülük»ten, «rejime yönelen tehlike»den söz edenler, çok yakın bir gelecekte, eskiden de hep yaptıkları gibi, «oy kaygısı ile davranan» siyaset adamlarının «sorumsuzluğu»ndan yakınmaya başlayacaklardır. Bunalımdan çıkışın yolunu kendileri ile (hem de «gerçek» özel teşebbüsle, yani en dar tekelci kesimle) devlet otoritesi arasında diyalogda gördüklerine göre, seçim ve oy ve hattâ parlamento gibi «tali» faktörlerin devreden çıkarılmasını önermeleri, sınıf tahakkümü üzerine kurulu muhakeme tarzlarının mantıkî icabıdır!

Tekelci parababalarının çıkarlarıyla kitlelerin çıkarları hiç bir zaman, hiç bir yerde bağdaşmamıştır. Parababalarının, demokrasi ve özgürlük düşmanlığı burdan kaynaklanmaktadır. Nejat Eczacıbaşı isimli «deneyli» ve «bilinçli» işadamının ağzından çıkan her lâf bu gerçeğin açık ve pervasız itirafıdır.

Ahmet Kaçmaz Sıkıyönetimce Gözaltına Alındı

SOSYAL DEMOKRASININ SOSYALISTLER ÜZERINDE BASKISI TIRMANIYOR

Ahmet Kaçmaz, siyasi iktidarın İstanbul halkını evine hapsettiği 1 Mayıs günü göz altına alındı. Gerekçe olarak, 29 Nisan günü yayınladığı yazılı demeç gösterildi. Bu demecinde TSIP Genel Başkanı 1 Mayıs öncesinde DİSK yöneticileri çeşitli sendika yetkililerinin gözaltına alınmalarını kınayarak demokrasiden yana olan herkesin DİSK'le dayanışma içinde bulunması ve estirilmek istenen tetöre karşı demokratik, anayasal sal tejkilerini dile getirmesi gerektini belirtmiş, «Partimiz bu yıl da başındanberi 1 Mayıs töreninde DİSK'le birlikte Taksim 1 Mayıs Alanında katılma kararı almıştır. TSİP 1 Mayıs 1979'da 1 Mayıs Alanında olmaya kararlıdır.» demişti.

İşçi sınıfının en temel haklarından birini kullanması ve başta gelen bir görevini yerine getirmesini engelleme teşebbüslerine karşı demokrasi güçlerinin tepkisini dile getirdiği için TSİP Genel Başkanının gözaltına alınması, sosyal demokrat iktidarın demokrasi düşmanları karşısında hızla gerilemesinin nerelere kadar vardığını bir kere daha gösteriyor. Başbakan Ecevit'in 1 Mayıs öncesi demeçleriyle sıkıyönetimin arkasına sığınıp sorumluluğu kendi üzerinden atma teşebbüsleri, meselede taraf değilmiş gibi davranması, kendisini ve partisini sorumluluktan kurtaramıyacaktır. Faşizmin ve gericiliğin baskısıyla gittikçe tırmandırılan anti - demokratizm sosyal demokrat iktidarın bu tutumuyla gittikçe azmaktadır. Bu, işçi sınıfı mücadelesini elbette ki yolundan çeviremeyecektir.

İşçi sınıfı sosyalizmi demokrasi mücadelesinde işçi sınıfına düşen öncü görevini şimdi olduğu gibi her zaman yine yerine getirecekti[illegible] yal demokrasi ise, demokrasi [illegible] manları karşısında, en tutarlı [illegible] mokrasi savaşçılarını pasif ve uzlaşmacı tutumuyla yalnız bırakmanın kendisini sürüklediği tecrit durumunda gerici güçlere daha da çok teslim olmaktan başka çare bulamayacaktır.

1 Mayıs 1979

DİSK, 1 Mayıs 1979'u Taksim alanında kutlamak için gerekli başvuruyu zamanında yapmış, demokrasi güçleri 1 Mayıs'ı her zamankinden daha yığınsal ve Türkiye'deki genel antidemokratik gelişmelerin önüne, kitlelerin demokratikleşmeden yana özlemlerinin çıkarılacağı geniş çaplı bir gösteri olarak gerçekleştirme yönünde topyekûn hazırlıklarını sürdürmüşlerdir. 1 Mayıs 1979, her yıl olduğu gibi, Taksim alanında kutlanacaktı ve bu tüm demokrasi güçlerinin temel bir hakkı idi.

Gazetemiz, 1 Mayıs'ın Taksim'de kutlanmasının mutlak bir zorunluluk olduğunu 9 Nisan tarihli sayısında bir daha belirterek, işçi sınıfının birliğinin ve mücadele azminin sembolü olan 1 Mayıs'a yönelik kısıtlayıcı eğilimlere dikkati çekmiş, gericiliğin üzerine hep birlikte gidilmesinin demokratik bir görev olduğunu yazmıştı.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi 11 Nisan günü yayınladığı bildiride «1 Mayıs 1979 töreninin en etkin ve başarılı biçimde Taksim'de yapılması için tüm sosyalist, ilerici ve demokratik güçleri birlik ve bütünlük halinde davranmaya» çağırdı.

TSİP aynı gün parti örgütüne yayınladığı genelgede, DİSK'le birlikte davranılacağını, 1 Mayıs'da Taksim'de olunacağını ve tasarlanan İzmir mitingine hiç bir partilinin katılmamasını söyledi.

Nitekim, DİSK'in tutumu da başından beri bu yöndeydi. Demokrasi güçlerinin bu kararlı tavrını dile getiren DİSK yönetimi, yaptığı açıklamada, 1 Mayıs 1979'un Taksim Alanı'nda kutlanması için hazırlıkların sürdürüldüğünü belirterek, işçi sınıfının 1 Mayıs'ı Taksim Alanı'nda kutlamakta kararlı olduğunu tekrarladı.

İstanbul'da sıkıyönetimin uzatılmasına bir haftalık bir zaman varken, sıkıyönetimin uzatıldığı takdirde 1 Mayıs 1979'un Taksim'de kutlanmasını yasaklayacağı açıklandı. Bu tutum gerçekte kuşkusuz sıkıyönetimin kendi iradesini değil, hükümetin, gerici, talepler karşısında gerilemesini ve teslimiyetini yansıtıyordu. Sağ güçler ve sosyal demokrasi tarafından «bölücülük» edebiyatına hız verildiği ve baskı emellerinin ayyuka çıkarıldığı 26 Nisan öncesinde 1 Mayıs'a yönelik bu peşin tehdit, demokrasi güçlerine önemli bir uyarı niteliğindeydi. Sosyal demokrasinin, tekelci gericilik karşısında teslim olması ve boyun eğmesi, kitlelerin demokratik haklarına birlikte sahip çıkmalarına daha bir önem yüklüyordu ve bu birliğin somutlanacağı en yakın platform 1 Mayıs 1979 olabilirdi.

DİSK genel sekreteri Fehmi Işıklar bir sendika kongresinde yaptığı konuşmada, 1 Mayıs'ın Taksim Alanı'nda kutlanacağını, işçi sınıfını demokratik haklarını kullanmaktan alıkoymaya sosyal demokrasinin gücünün yetmiyeceğini belirterek «yüz bin kişiyi de tutuklasalar 1 Mayıs 1979'u, onların Taksim Alanı dediği 1 Mayıs Alanı'nda kutlayacaklarını» açıkladı.

Sıkıyönetim 26 Nisan 1979 tarihinde uzatıldı ve uzatıldığının ilk saatlerinde bir bildiri yayınlıyarak, 1 Mayıs 1979'un Taksim Alanında kutlanmasına izin vermiyeceğini açıkladı. Bu, hazırlıklarını tamamlamış olan demokrasi güçlerini açıktan bir tehdit niteliği taşıyordu.

Bu tehdide karşı tüm demokrasi güçlerinin ortak hareket etmesi, şu ya da bu biçimde burjuvazinin ekmeğine yağ sürecek olan ve egemen güçlerin bu açık saldırıları karşısında geri çekilmek anlamına gelecek ayrılıkçı tutumlardan dikkatle kaçınılması gerekiyordu. DİSK içindeki bir kısım sendikalardaki «ilerlemeciler», işçi sınıfının 1 Mayıs eylemini bölmek ve zaafa uğratmak gibi sonuçlara yol açacağını düşünmeden-hatta bile bile - DİSK'in kararlı ve ilkeli çabalarına ters bir tutumla, 1 Mayıs'ı İzmir'de kutlayacaklarını açıkladılar ve bu yöndeki hazırlıklarını derinleştirdiler. Gözlerin 1 Mayıs Alanı'ndan başka alanlara çevrilmesi demek olan ve burjuvazinin de derin bir sevinçle onayladığı bu tutum, bir kısım goşist gruplar hariç tutulursa, demokrasi güçleri arasında itibar görmedi.

Başbakan Ecevit, demokrasi güçlerinin bu kararlı tutumu karşısında tüm demokrasi güçlerini, sosyal demokrasinin gericilik karşısında takındığı tutumu takınmaya, işçi sınıfını bu temel demokratik hakkını «İstanbul'da kullanmaktan vazgeçmeye» çağırdı. Sosyal demokrat lider bu tutumuyla, «ilerlemeci» sendi-

Kimlerin «huzur»unu kaçırıyor?

kacıların ayrılıkçı tutumunu teşvik ederken, bir diğer yandan da, sıkıyönetimin 1 Mayıs yasağından kendisinin «sorumlu olmadığını» göstermeye çalışıyordu.

«İlerlemeciler» hem Ecevit'in hem de sıkıyönetimin varmak istediği amaçlara hizmet eden bir tutum benimsemekten kaçınmadılar. 26 Nisan öncesinde sıkıyönetimin İzmir'de de uygulanabileceği ihtimaline karşı DİSK'le birlikte hareket edeceği imajını yaratmaya çalıştılar ama, sıkıyönetimin İzmir'e sıçramadığını öğrenince, iflâh olmaz bölücülüklerini, kendilerine açılan bu alana boşalttılar. Sıkıyönetim komutanlığı, kendilerine büyük kolaylık sağlayan bu tutumu sonradan «takdirle» karşıladı.

Sıkıyönetim komutanlığının 1 Mayıs yasağının üzerine gitmek ve bu konuda demokrasi güçlerinin ortak bir tutum içinde olduğunu kanıtlamak büyük önem taşıyordu.

Bir yanıyla da 1 Mayıs sorunu, giderek bir demokrasi sorunu haline dönüştü. Demokrasi güçlerinin bu noktada geri çekilmesi veya başka bir «himayeye» sığınması, gericiliğin tırmanışına kapıyı büsbütün aralayan sonuçlara evet demekten başka bir anlama gelmeyecekti.

Nitekim, sadece demokrasi güçlerinin kararlılığı değil, gericiliğin de 1 Mayıs yasağını gerçekleştirmeye yönelik kararlılığı giderek kendini göstermeye başlamıştı. 28 Nisan 1979 günü ve sonrasında olaylar hızla gelişti. Abdullah Baştürk bir açıklama yaparak, işçi sınıfının 1 Mayıs hakkına karşı girişilen saldırılar ve gerici kışkırtmalardan Başbakan'ın sorumlu olduğunu belirtti. 1 Mayıs'ı İstanbul'da kutlamakta kararlı olduklarını da yineleyen Baştürk'le birlikte öteki DİSK yöneticileri, İstanbul sıkıyönetim komutanlığınca gözaltına alındılar.

DİSK yöneticilerinin göz altına alınması olayı karşısında yükselen tepkiler arasında hiç bir «ilerlemeci» sesinin bulunmayışı dikkatlerden kaçmadı. 1 Mayıs'ın emekçi sınıf güçlerimiz için taşıdığı önemi değil de, kendi grupsal istikballerini öne çıkaran bu bölücü tutuma rağmen, gericiliğe teslim olmamakta kararlı davranan devrimci - demokratik güçler, DİSK yöneticilerinin tutuklanmasını kınadılar. Aralarında TÖB-DER, Köy Koop, TÜTED ve SGB'nin de bulunduğu güçler, DİSK yöneticilerinin tutuklanmasını kınadılar. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ise konuya ilişkin görüşlerini açıklarken şöyle diyordu:

«DİSK Genel Başkanı ve Genel Sekreteri de dahil olmak üzere Merkez Yöneticilerinin ve Konfederasyona bağlı birçok sendika sorumlusunun gözaltına alınması işçi sınıfına ve tüm demokratik güçlere karşı Hükümetin yeni bir baskısıdır.

Başbakan Ecevit, 1 Mayıs töreninin kendisinin değil sıkıyönetimin yasakladığnı ileri sürerek samimiyetsizlik örneği vermiş ve meselede sanki kendisi taraf değilmiş gibi davranmıştır. Bu durumun baş sorumlusu yasaklarda eşitlik öneren Başbakan'dır. İşçiler ve tüm ilerici güçler, CHP'nin bu tutumunu ibretle izlemektedirler».

TSİP'in açıklamasında, ayrıca, İzmir'de 1 Mayıs gösterisi düzenlemenin, burjuvazinin gerici amaçlarına hizmet etmek olduğu belirtiliyor ve işçi sınıfının böylesi bölücü ve bozguncuları asla affetmeyeceğine dikkat çekiliyordu.

Sendikaların basılması ve sendika yöneticilerinin gözaltına alınması olayını, TSİP Genel Başkanı A.Kaçmaz, olayın doğrudan sorumlusu olan Başbakan'a bir telgraf çekerek de protesto etti.

29 Nisan günü Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu toplandı. O gün bir açıklama yapan Genel Başkan A.Kaçmaz, demokrasi güçleri arasında birliğin önemine ve DİSK yönetimiyle dayanışma gereğine değinerek, olayın gelip dayandığı noktalarla takınılması gereken tutum üzerine özetle şöyle dedi:

«1 Mayıs 1979 töreni artık olağan boyutlarını da aşarak doğrudan doğruya bir demokrasi sorunu haline dönüşmüştür. Şimdi aslolan demokrasiye mi sahip çıkılacağı yoksa anti-demokratizme mi teslim olunacağı sorusudur. Ve gün demokrasiye sahip çıkmak, gericiliğin tırmanışına dur demek günüdür.

Son gelinen noktada, 1 Mayıs töreni konusundaki düşüncesi ne olursa olsun, demokrasiden yana olan herkesin, DİSK'le dayanışma içinde bulunması ve estirilmek istenen teröre karşı demokratik, Anayasal tepkilerini dile getirmeleri gerekir.

Partimiz bu yıl da, başından beri 1 Mayıs törenine DİSK'le birlikte Taksim 1 Mayıs Alanı'nda katılma kararı almıştır. TSİP 1 Mayıs 1979'da, 1 Mayıs alanında olmaya kararlıdır».

Demokrasi güçlerinin kararlılığı ve azmi karşısında sıkıyönetim komutanlığı **30 Nisan** akşamından başlayarak İstanbul'da sokağa çıkma yasağı koydu. Böylece demokrasi güçlerinin yıldırılacağı, geriletileceği umuluyordu. Ancak DİSK yönetimini gözaltına almakla ve sokağa çıkma yasağıyla bunun mümkün olamayacağı da anlaşılmıştı.

30 Nisan günü toplantısını sürdüren TSİP Genel Yönetim Kurulu, yaptığı açıklamada, tüm demokrasi güçlerinin 1 Mayıs'a sahip çıkacağını belirtti ve baskıların gelecek 1 Mayıs'larda emekçilerin alanlara dolmasını engellemeyeceğini vurguladı.

30 Nisan günü 1 Mayıs mesajı yayınlayan DİSK Genel Başkanı Baştürk 1 Mayıs için verilen mücadelenin amacına ulaştığını belirterek, o gün İzmir'e kaçanları kınadı ve şöyle dedi:

«Bugün 1 MAYIS. Emeğin Bayramı. 1 MAYIS ALANI'nda olmak için kararlı bir mücadele verdik. 1 MAYIS'lara konan yasak zincirinin 1976'da DİSK'in öncülüğünde kırılmasından sonra 1 MAYIS'ları kutladığımız, adını koyduğumuz ve 1977 1 MAYIS katliamında öldürülen 36 yurttaşımızın anısını her yıl coşkuyla yaşatacağımız Alan'da Emeğin Bayramını kutlamaya yönelik kararlı mücadelemiz gerçekte amacına ulaştı.

İşçi sınıfı, birlik ve dayanışma gününde, 1 MAYIS'ın en anlamlı biçimde 1 MAYIS ALANI'nda kutlanması gerekli olan günde, «birlik» sözlerini ağızlarından düşürmeden işçi ve emekçilerin, demokratik güçlerin birliğini parçalama yolunda, dar hesaplar içinde burjuvaziye teslim olanları, sınıf mücadelesini egemen sınıfların kuyruğuna takmak isteyenleri asla unutmayacaktır.

Faşizme ve emparyalizme karşı, sömürü ve baskıya karşı tek ses, tek yumruk olmalıyız. İşçi sınıfının öncülüğünde, tüm teslimiyetçi tavırları aşarak, eylem ve güç birliğini en yüksek düzeye çıkarmalıyız. Ve mutlaka çıkaracağız.

Gün, **birlik** ve **dayanışma** günüdür. Sloganımız yalındır: **FAŞİZMİ EZECEGİZ....**

1 MAYIS 1980'de **1 MAYIS** ALANINDA!...»

1 Mayıs günü İstanbul'da sokaklar halka yasaklanmış bulunuyordu Sıkıyönetimin aldığı olağanüstü boyutlarda önlemler gericiliğin içini rahatlatmamıştı; geçmişte yapıldığı gibi, göz altına almalar yoluyla baskılar dahada koyulaştırıldı. TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz ve TİP Genel Başkanı sıkıyönetim komutanlığınca gözaltına alındılar. İstanbul'da gözaltına alınanların sayısı bini aştı.

TSİP Genel Sekreteri Y. Yusufoğlu Ahmet Kaçmaz'ın ve TİP G. Başkanı Boran'ın gözaltına alınmaları ile ilgili şu açıklamayı yaptı:

«1 Mayıs'ın İstanbul'da kutlanmasına karşı çıkan Hükûmet'in yol açtığı olaylar birçok sendika yöneticisinin gözaltına alınmalarına, sokağa çıkma yasağının getirilerek 4,5 milyon İstanbul'lunun 29 saat süreyle evine hapsedilmelerine kadar varmış ve nihayet TSİP ile TİP'in Genel Başkanları gözaltına alınmışlardır.

Bütün bu olaylar karşısında Başbakan Ecevit günlerdir susmaktadır. İşçilerin belirleyici oylarıyla ve demokratik vaadlerle işbaşına gelen CHP sağcı ve gerici güçlerin baskılarına boyun eğerek olayların bu noktaya tırmanmasının sorumlusu olmuştur.»

İstanbul'da işçi sınıfının ve emekçilerin demokrasi mücadelesi bu şekilde somutlanırken aynı saatlerde İzmir'de «ilerlemeciler» Konak Meydanı'nda 1 Mayıs'ı kutluyorlardı. Türkiye'nin çeşitli illerinde de kimi goşist gruplar «gençlik toplantıları» düzenleyerek işçi sınıfının İstanbul'da kutlayamadığı 1 Mayıs'ı kutladılar!

Burjuvazinin bütün saldırılarına ve demokrasi güçlerini bölüp parçalama girişimlerine rağmen işçi hareketinin siyasal demokrasi için verdiği mücadele İstanbul'da somutlanmıştır. 1 Mayıs kutlanamamıştır ama, işçilerin ve emekçilerin önündeki görevler açıklık kazanmıştır. 1 Mayıs'lar dünyanın hiç bir yerinde burjuvazinin icazeti ile kazanılmış bir demokratik hak olmamışlardır. İşçi sınıfımız ve tüm emekçiler 1 Mayıs 1980'de kendilerini bekleyen görevin, gün ve saat yitirmeden ve bugünden başlayarak, gericiliğe karşı sürekli bir mücadelenin topyekûn ve birlik içinde yürütülmesi ile mümkün olacak bir demokratikleşmeyi sağlayarak yüzbinleri Taksim Meydanı'nda toplamak olduğunu kavramış bulunuyorlar.

TSİP GENEL YÖNETİM KURULU BİLDİRİSİ

29 - 30 Nisan günleri İstanbul'da toplanan ve 1 Mayıs'la ilgili gelişmeleri değerlendiren TSİP Genel Yönetim Kurulu, toplantı sürerken yayınladığı bir bildiri ile, 1 Mayıs'ta İstanbul'da sokağa çıkma yasağı konulmasını kınadı. 30 Nisan tarihli bildiri metni şöyle :

«İşçi sınıfının demokrasiyi savunmak için verdiği mücadeleden ürken, demokrasi güçlerine sırt çevirerek tekelci burjuvazinin anti-demokratik taleplerine boyun eğen sosyal demokrasi, 1 Mayıs'ın İstanbul'da kutlanmasını engellemek için, işi dört milyonluk İstanbul halkını 1 Mayıs'ta evine hapsetmeye kadar vardırmıştır. «Özgürlükçü demokrasi» kelimelerini dilinden düşürmeyen, vaad ettiği demokratik hak ve özgürlüklerle işçi sınıfının yoğun oy desteğini sağlayan sosyal demokrasinin, ülke nüfusunun 1-10'nun, -demokrasi mücadelesinde en ileri kesimleri barındıran böylesi geniş bir kitlenin- çağımızda, 1 Mayıs günü en doğal özgürlüğünü ortadan kaldırması, demokrasi ile asla bağdaşmaz. Bütün dünyada, işçiler 1 Mayıs günü barış, demokrasi, sosyal ilerleme ve sosyalizm bayrağını yükseltirken, işçi sınıfının bu en doğal hakkının ülkemizde yasaklanması, Türkiye'deki egemen güçlerin ve onlara teslim olmuş sosyal demokrasinin demokrasi anlayışının da ibret verici bir göstergesidir. Bu olay bir kez daha kanıtlamaktadır ki, sosyal demokrasinin demokratlığı son derece sakat ve tutarsızdır. Bu nedenle işçiler, emekçiler demokratik hak ve özgürlüklerine sahip çıkmak, anti-demokratik tırmanışın demokrasiyi rafa kaldırmayı amaçlayan girişimlerine geçit vermemek zorundadırlar.

Egemen güçlerin anti-demokratik tutumu nedeniyle bu yıl 1 Mayıs'ın kitlesel olarak kutlanamıyor olması, işçi sınıfının ve emekçilerin daha ilerki 1 Mayıs'larda meydanları milyonlarla doldurmasını önleyemeyecektir. İşçi sınıfı kendisinin demokrasi için verdiği mücadeleden egemen güçleri, sokağa çıkma yasağına başvuracak ölçüde ürküntü duyduğunu gördükçe kendi güç ve yeteneğini faşizme ve gericiliğe karşı daha etkin şekilde seferber etmesini bilecektir. İşçiler, emekçiler, bütün çalışan halk, demokrasiden yana herkes 1 Mayıs yasaklamasıyla demokrasi güçlerinin dindirilemeyeceğini, tüm Anayasal ve demokratik haklarını hep birlikte yığınsal ve sonuç alıcı bir şekilde kullanarak kanıtlayacaklardır.

1 Mayıs'ın beraberlik ve dayanışma üzerinde kurulu özünü ve anlamını hiçe sayarak, demokrasinin mihenk taşına vurulduğu bir anda bölücülük yapanlar, kendi gurup çıkarlarını reklâm etmek için İzmir'de ayrı toplantı düzenleyen ve bu nedenle de «teşekkür» alanlar ise işçi sınıfımızın indinde ve tarih önünde mahkûm olacaklardır.»

«HİTLER HAKLI»ymış! Bunu diyen hem sosyalist, hem beyaz, hem de işçi(!) partisi......

CAMP DAVİD'DEN SONRA LÜBNAN

Selçuk Çalhan

Emperyalizmin ve Siyonizmin işbirlikçisi sağcı Hristiyanların uzun bir süredir sürdükleri provokasyonlar istenilen amaca ulaşmış ve Lübnan parçalanmıştır. Sağcı Hristiyanlar Güney Lübnan'da ayrı bir «devlet» kurduklarını ilan etmişlerdir.

Lübnan'ı parçalamaya kadar getiren olaylar, 1975-1976 yıllarında patlak veren iç savaşla başlamıştı. Bu olaylar giderek büyümüş ve emperyalizm tarafından oynanmak istenen oyun böylece gerçekleşmiştir. Lübnan'daki yeni gelişim Ortadoğu'da yeni savaşların ve karışıklıkların başlangıcı görünümündedir.

Emperyalizm, Mısır ve İsrail arasında bir anlaşma yaptırarak Mısır'ı kendi yörüngesinde hareket eder hale getirmiştir. Ancak, Lübnan'ın özgül konumu emperyalizmin Mısır'da yapıklarının zenzerini Lübnan'da gerçekleştirmesini engellemiştir. Bunun nedeni, Lübnan'da, Mısır'daki gibi oldukça palazlanmış ve homojen bir burjuvazinin bulunmamasıdır.

Lübnan egemen güçlerinin birbiriyle uzlaşamaması, uluslararası banka ve tekellerin kilit noktalarını elinde tutan ve oldukça varlıklı olan Hristiyan kesimler ile yoksul ve ikincil durumda kalan Müslümanlar arasındaki çelişkiden kaynaklanmaktadır. Öte yandan, Lübnan işçi sınıfının gelişkin olmaması ve genellikle Müslüman kesimin yoksul, Hristiyan kesimin ise varlıklı olması, mevcut geri tarihsel koşulların etkilemesiyle, Lübnan'da mücadelenin Müslümanlarla Hristiyanlar arasında bir çatışma görünümü almasına neden olmuştur.

Müslümanlarla Hristiyanlar arasındaki mücadeleyi temellendiren bir diğer önemli olgu şudur: Ortadoğu'da Araplarla İsrail arasında patlak veren savaş ve bunun yarattığı gerilimler, süreç içinde emperyalizm ve siyonizmle çıkarları çelişen Arap halklarının bilinçlenmesini getirmiş, bu nedenle Lübnan'da Hristiyan egemenleri kendi çıkarlarını korumanın yolunu bir Hristiyan Lübnan yaratmada görmüşlerdir. Ve uzun süredir bu yönde verdikleri çabalar geçtiğimiz günlerde somutlanmıştır.

Bir Hristiyan Lübnan'ın kurulması aynı zamanda emperyalizm ve siyonizmin de çok işine gelmektedir. Askeri açıdan İsrail'in kuzeyinde bir tampon bölge yaratılmış, kuzeyden gelebilecek bir saldırı karşısında İsrail kendini emniyete almış olmaktadır. Aynı zamanda Güney Lübnan'da kurulan Hristiyan devletle İsrail'in sırt sırta vermesi emperyalizmin ekonomik çıkarları için de uygun bir ortam sağlamaktadır.

ABD emperyalizmi ve en yakın işbirlikçisi İsrail, Camp-David'den sonra yeni düşmanlıklara ve savaşlara yol açacak girişimlerini Lübnan'ı parçalamalarıyla hızlandırmışlardır. Sırtını ABD'ye dayamanın verdiği pervasızlıkla İsrail son günlerde işi açık saldırganlığa vurmuştur. Böylece Sedat'ın Mısır emekçi kitlelerinin çıkarları ve özlemleri hilafına İsrail'le yaptığı «barış» anlaşmasının gerici ve hain niteliği bir kere daha açığa çıkmıştır.

Lübnan'ı bölerek bölgeyi emperyalizmin güçlü bir üssü haline getirmek ve Filistinlilerin bağımsızlık mücadelesine darbe indirmek kan ve ateş getirmektedir. Ancak, Arap halklarının giderek güçlenen birliği ve mücadelesi emperyalizmin ve siyonizmin bölgede dilediği gibi at koşturmasına izin vermeyecektir. Ortadoğu'da nihai çözümü belirleyecek olan, yine, anti-emperyalist Arap halkları ve Arap halklarıyla dayanışma içinde olan barışsever dünya halklarının mücadelesidir.

Avrupa'da Gelişen Neo-Nazi Hareket

F. ALMANYA HÜKÜMETİ FAŞİST CANİLERE KOL KANAT GERİYOR

Avrupa'nın kapitalist ülkelerinde neo-faşist ve neo-nazi hareketler gün geçtikçe azgınlaşıyor, pervasızlaşıyor. Bu gelişme, ilginçtir ki, başta Fransa ve İngiltere olmak üzere kimi ülkelerde burjuva demokrasisinin artık klâsikleşmiş demokratik hak ve örgürlüklerine kasteden tutumların «muteber» siyâset alanında öne çıktığı bir döneme rastlıyor. Avrupa tekelci burjuvazisi başta işçi sınıfı olmak üzere kitlelerin kazanılmış haklarını geriletmek için genel bir saldırı hazırlığında görülüyor. Yeni faşist ve nazi sergerdelerinin bundan cür'et aldıkları açık bir olgu.

Bu arada birçok sanayice ileri Avrupa ülkesinde geri kalmış ülkeler işçilerinin çok sayılarda çalışır olması da, kapitalizmin gittikçe derinleşen kriz koşullarının etkilediği ve tekellerin çıkarları doğrultusunda acımasız ekonomik ve sosyal siyasetlerin sürekli çaresizliğe ittiği bazı orta sınıf unsurları için, «üstün ırk» yavelerini tekrar piyasaya süren faşist ve nazi görüşlerini özellikle câzip kılıyor. İngiltere'de «muteber» Muhafazakâr Parti bu tür eğilimleri siyasetinin önemli bir dayanağı yapmaktan çekinmiyor. Almanya'da Straus'un faşizme bir adım yakın partisi ise bu hareketlere açıktan açığa arka çıkıyor.

Bütün bunlardan cesaret alan faşistler ikide bir alanlarda şımarık gösteriler yapıyorlar, demokrat toplantılarına ve mitinglerine saldırılar düzenliyorlar. Meselâ 21 Nisan günü, Hitler'in 90. doğum yıldönümünde, çoğu F. Almanya'dan kalkıp gelen bir gurup nazi Avusturya'da «Führer»in doğduğu evin önünde toplanıp gösteri yaptı.

Bu arada ilginç bir başka olgu da, Sosyal Demokrat Partinin hükümet olduğu, Federal Almanya'da eski Nazi suçlularının, kitle hâlinde adam öldüren, işkence yapan canilerin hâlâ sürmekte olan mahkemelerinden sürekli beraat, hattâ takipsizlik kararlarının çıkmasıdır.

Birleşmiş Milletlerce yapılan bir inceleme sonuçlarına göre bu tür cinayetlerle ilgili olarak F. Almanya'da 75 binden fazla dâva açılmıştır. Ama ne var ki, bunların yüzde 89'u takipsizlik kararıyla sonuçlanmıştır! Bu sayının gerektiği gibi değerlendirilebilmesi için, Hitler'in ölüm kamplarında 8 milyondan fazla insanın katledildiğini hatırlamak gerekir.

Meselâ Birleşmiş Milletler'e Düsseldorf'da Maydanek kampı cellâtlarıyla ilgili dâva dört beraatle sonuçlandı. Oysa bu kampta yüz binlerce insan öldürülmüştü. Cinayetler metotlu işleniyordu. Bir SS doktoru olan Heinrich Schmit, gaz odasına göndermek üzere yalnız çocukları seçmişti. Beraat edenlerden biri bu doktordu. Cinayetler vahşice işleniyordu. Sovyet vatandaşı Degtiaryov, Düsseldorf toplama kampına getirilmişti. 1944 Mart'ında, Maydanek'e kapatılan kadın ve erkeklerin, köpek maması yapılmak için nasıl canlı canlı ölüme gönderildiklerini anlattı.

Polonyalı bir kadın tanık ise, Rosa Süss adlı bir SS gardiyanın, kadın esirlerden birini çocuğuyla birlikte tabancasıyla döve döve öldürdüğünü görmüştü. dâva bitmeden önce kadın tanık öldü, Rosa Süss ise beraat etti.

Düsseldorf dâvası sanıkları tutuklu değildi. Üstelik, katıldıkları her duruşma için kendilerine tazminat ödeniyor, eğer Düsseldorf dışında oturuyorlarsa otel masrafları da karşılanıyordu. Mahkeme salonunda aralarında şakalaşıyorlar, tanıkların sözlerini kesiyor ve bazan onlara hakaret ediyorlardı. Savaş sırasında Meydanek yakınında oturan bir kişi, insanların yakıldığı fırınlardan çok kötü bir kokunun çıktığını söylediğinde, SS avukatlarından biri mahkeme hey'etinden, insan eti ve kızarmış domuz eti kokuları arasında bir fark olup olmadığının bilirkişi vasıtasıyla tesbitini isteyecek kadar hayasızlaştı.

Düsseldorf dâvası, sıradan bir olay değildir. Sosyal - Demokrat Helmut Schmidt yönetimindeki rejimin, İkinci Dünya Savaşı cinayetlerini sistemli bir biçimde örtbas ettiğinin açık kanıtıdır.

İşte bütün bu nedenlerden ötürü, tüm Avrupa'dan ve İsrail'den gelen direnişçiler 21 Nisan günü, İkinci Dünya Savaşında nazi zulmünün kasıp kavurduğu Varşova şehrinde 19 Nisan 1943'de patlak veren büyük Yahudi ayaklanmasını anmak üzere, Strasburg'da büyük bir anti-nazi gösteri düzenlediler. 30 bin kişinin katıldığı gösteride, faşizmin yeniden boy göstermesine karşı âcil tedbir alınması, «eski SS'ler» derneklerinin kapatılması, her türlü nazi ve ırkçı propagandanın yasaklanması, faşist cinayetlerin zaman aşımına uğratılmaması ve Yahudi düşmanlığına karşı mücadele edilmesi istendi.

Fransa'da Giscard Totaliterliği

17 Nisan günü Fransız meclisinde, afişleme, propaganda v.b. nin yasaklanmasıyla ilgili yasa tasarısı görüşülmeye başlandı. Hükümet'in, halkın özgürlüklerini kısıtlayan bir dizi yasa tasarısı daha meclis gündeminde bekliyor. Fransa Komünist Partisi özgürlüklere saldırı girişimlerine karşı 18 Nisanda bir bildiri yayınladı.

Fransız Komünist Partisi Siyasi Büro bildirisi şöyle:

«Giscard D'Estaing iktidarı, demokrasiye karşı sistemli engellemelerini sürdürüyor. Anti-sosyal ve anti-ulusal politikasına karşı çıkan güçlü ve etkili halk hareketiyle çatışmasından, gerici yeni bir adım daha atmak niyetinde.

«Demir-çelik işçilerinin 23 Mart günü yaptıkları gösteriye karşı düzenlenen provokasyon, iktidarın niyetini gösteren olayların biriydi. O günden beri gerek hükümet gerek onu destekleyen partiler, bu olayın aydınlığa kavuşmasını engellemek için tam bir anlaşma içindeler. Meclisteki komünist grubun soruşturma komisyonu kurulması önerisine karşı çıkıyorlar.

«Son olarak Devlet Başkanı, hühümetin kamu sektöründe çalışanların grev hakkını geri alma isteğini ilân etmesi üzerine, gösterileri yasaklama emrini verdi, gerekçesi de şiddet eylemleri.

«Bütün bunlar, iktidarın otoriter rejim özlemleriyle, yaşam koşullarını iyileştirmek ve işlerini korumak için mücadele eden emekçileri baskı altında tutma isteği ve kışkırtıcı grupların şiddet eylemleri arasında doğrudan bağıntı olduğunu kanıtlıyor. Gösterdikleri tek hoşgörü, artık siyasi bir yöntem haline gelen terörizme karşı olanıdır.

«Zorba iktidarın, kişisel ve kollektif özgürlüklerle ilgili tehditlerine karşı her türlü önlemi alma görevi, demokrasinin üzerine titreyen emekçilere ve diğer insanlara düşüyor.

«Özel şirketlerde patronlar emek-

çi haklarına göz dikmekte ve kazanılan yeni haklara da karşı çıkmaktalar. Sendikacılar işten çıkarılma tehdidi altında çalışıyor ve çoğu için de bu gerçekleşiyor. Sendikacılar ve militanlar mahkemelerde sürünüyor. Kamu görevlerinde bulunanların görüşlerini açıklamaları ambargo altına alındı. Mücadele içindeki emekçilere karşı kullanılan polis, artık sadece patronların ve mülklerinin güvenliğini koruma hizmeti görüyor.

«Anayasayı ihlal eden Devlet Başkanı, herşeyi tırpanlıyor. Ülkeyle ilgili esas kararlar, uluslarüstü zirvelerde gizlice alınıyor.

«Ulusumuzu ve ülkenin çeşitli bölgelerini çöküntüye götüren bu iktidarın politikasına karşı mücadelenin esas boyutu, özgürlüklerin korunması ve genişletilmesi için sebatla savaştır. Siyasi Büromuz kol ve kafa emekçileriyle tüm demokratları, Giscard totaliterliğine karşı birleşmeye çağırır. Bu çağrıda özellikle aşağıdaki talepler önceliklidir:

— Gösteri ve grev hakkı gibi en demokratik haklara saygı ve işyerlerinde sendikal hak ve özgürlüklere ilişilmesine karşı kararlı muhalefet,

— İçişleri Bakanının istifası ve 23 Mart provokasyonunun aydınlığa kavuşması için Parlamento soruşturma komisyonunun derhal kurulması,

— Sendikal örgütlerin kararlaştırdığı 1 Mayıs gösterilerinin başarıyla gerçekleştirilmesi.»

■

İngiltere

Muhafazakâr Parti Grev Hakkına Saldırıyor

İngiltere'de 3 Mayısta yapılacak erken Genel Seçim kampanyasını açan Muhafazakâr Parti Lideri Bayan Margaret Thatcher, ilk olarak grev hakkını gündeme getirdi.

Bayan Thatcher, grev haklarını sınırlamaktan, bazı şirketlerde uygulanan ve sadece sendikalı işçileri işe alma hakkını kaldırmaktan sözetti. Sendikacılar bu konuları cevapsız bıraktılar, çünkü İşçi Partisi zamanında kabul edilen «Konkordato»da buna benzer kısıtlamalara boyun eğmişlerdi.

Muhafazakâr Parti seçim bildirgesinde, en düşük ve... en yüksek ücretler için vergi indirimi, patronları ödüllendirmek için gemi inşa şantiyeleriyle uçak sanayiini millileştirme alanından çıkarma, kamu harcamalarını azaltma, orduyu ve polisi güçlendirme, Avrupalı olmayan göçmenler için sınırlayıcı bir kontenjan konulması ve ölüm cezasının yeniden getirilmesi öneriliyor.

Avrupa konusunda ise Bayan Thatcher, halkın Ortak Pazar'a karşı hoşnutsuzluğunun üzerine gitmekten sakınmakta ve Avrupa tarım ürünleri fiyatlarının dondurulmasını ve AET harcamalarında İngiltere'nin payının azaltılmasını önermekte.

Görüldüğü gibi Muhafazakârların halka sundukları program, genelinde, gerici'liğin kendini «kurtarıcı» pozunda sunmasından başka birşey değil. Ne var ki İşçi Partisi'nin 5 yıllık yönetimine damgasını vuran enflasyon ve işsizlik Muhafazakâr partiyi bu seçimde hayli ümitvar kılıyor.

Bayan Thatcher'in demagojilerinin partisine yarar sağlayıp sağlamayacağını seçimler gösterecek.

Vietnam-Çin Görüşmeleri Başladı

Karşı-devrimci Pekin yönetiminin Vietnam topraklarına saldırması ve Vietnam halkının kahramanca direnişi üzerine saldırıyı durdurmak zorunda kalmasından sonra iki ülke arasında görüşmeler için ön hazırlıklar tamamlandı ve görüşmelere 18 Nisan'da Hanoi'de başlandı. Vietnam ve Çin heyetlerini iki ülkenin Dışişleri Bakan yardımcıları yönetiyor. İlk günün sonunda sadece Vietnam heyetinin bildirisi yayınlandı.

Vietnamlılar, ilişkilerinin, özellikle 70 yılları ortalarından başlayarak gittikçe artan biçimde bozulmasından Çin'in sorumlu olduğunu ısrarla belirttiler. Ayrıca Çin ordusunun Vietnam topraklarında ondan fazla noktayı halâ işgal altında tuttuğu ve birliklerini sınıra yığdığı belirtildi. Sınırdaki halihazır durumun çok gergin olduğunu bildiren Vietnamlılar, işgal birliklerinin çekilmesini ve kışkırtmalara son verilmesini bir kez daha istediler.

Vietnam bildirisinin ikinci bölümünde yeni öneriler buluyor ve iki ülke arasındaki ilişkilerin düzelmesini sağlayacak ilkeler şu iki ana noktada toplanıyor:

1) Her ülke, sınır yakınına asker birliklerini yığmaktan vazgeçmelidir. Her iki taraf silâhlı kuvvetlerini geri çekerek, 17 Şubat öncesindeki sınır çizgisinden 3 ilâ 5 km. uzaklıktaki bir çizgide tutulmalıdır. Yani, silahtan arınmış bir bölge oluşturulmalıdır. Son savaş sırasında esir alınanlar geri verilmelidir. Her türlü düşmanca davranışlar durdurulmalıdır. Bu kayıtlara sadakat, bir karma komisyon tarafından kontrol edilmelidir.

2) Toprak konusunda statükoya saygı gösterilmeli, yani tarihi sınırlar tanınmalıdır.

Pekin temsilcilerinin bu öneriler karşısında içtenliksiz ve niyetsiz tavırları daha ilk günden belli olmuştur. Görüşmelerin ilk günü sonunda yapılan basın toplantısında Çin heyeti başkanı, Vietnam heyetinin ortaya koyduğu gerçeklerin görüşmeleri sürdürmeyi «çok olumsuz» yönde etkileyeceğini söyleyerek Vietnam önerilerine değinmekten kaçınmıştır.

Şili'de Pinochet Faşizminin Zulmü Sürüyor

YÜZDEN FAZLA KADIN GÖSTERİCİ TUTUKLANDI

Geçen Çarşamba günü, Santiago'da, Pinochet polisi tarafından tutuklandıktan sonra kaybolan ve sayıları 650'ye varan yakınlarının akıbetini öğrenmek isteyen kadın göstericilerin yüzden fazlası tutuklandı. Göstericiler, Şili'nin başkenti yakınlarındaki bir maden ocağında bir ay önce bulunan cesetlerin de kendilerine teslim edilmesini istiyorlardı.

Göstericiler arasında komünist şair Pablo Neruda'nın dul eşi Mathilda Urrutia da bulunuyordu.

Diktatörlüğün aşırı «cesur» uygulayıcıları, Mathilde Urrutia ve arkadaşlarını tutuklamak üzere polis yolladılar. Generallerin «liberal» olma vaadlerinin doğruluğu işte böyle kanıtlanıyor! Pinochet ve ekibi, son aylarda cuntanın görünümünü alabildiğine «güzelleştirmeye» çalışıyorlar... Santiago generallerinin «Genel Af» vaadleri ise, sürgündekilere uygulanmayacağa benziyor. Oysa Şili halkının %10'u sürgündedir ve bunların pek çoğu ülkelerine dönmek istemektedir.

Son olarak kadınların toplu tutuklanmaları, Pinochet'nin azgın baskı yöntemlerini bırakmayacağını birkez daha kanıtlamaktadır.

Batı Sahra Üzerinde Emperyalizmin Yeni Oyunları

MORİTANYA'DA SON ASKERİ DARBENİN GETİRDİĞİ OLUMSUZLUKLAR.

Moritanyada geçen ay gerçekleştirilen askeri derbeden sonra Paris ile Rabat ve Nokşot arasında ilişkilerin daha da sıklaştığı haber verilmektedir. Fransa güdümündeki Fas ve Moritanya hükümetleri POLİCARİO Cephesine ve Cezayir'e karşı tutumlarını sertleştirmişlerdir. Fas Kralı Hasan, Cezayir'in güneyinde demir madenlerinin işletilmesinde Cezayir - Sovyet işbirliğini protesto edecek kadar hırçınlaşmıştır. Fas resmi basını da, Fas - Cezayir sınırı yakınlarındaki bazı önemli Cezayir şehirleri üzerinde hak iddialarını tekrarlamaya başlamıştır.

Fas'ın tavrındaki sertleşme, Kral Hasan'ın Paris'i ziyareti sonrasına rastlıyor. Bu arada birtakım Fransız «Danışman»ları Fas'la Moritanya arasında mekik dokuyorlar. Amerika da Fas'a askeri malzeme ve silâh sevkiyatının yeniden başladığını bildirmiştir. Batı Sahra'nın Moritanya işgali altındaki başkenti El Ayun'da Amerikan danışmanlarından geçilmemektedir.

Emperyalizmin yalnız Faş ve Moritanya'yı Sahra Demokratik Arap Cumhuriyetine karşı daha saldırgan bir tavra zorlamakla kalmadığı, bu arada Cezayir'i de tehdit altına almaya yöneldiği bu gelişmelerden anlaşılıyor.

Bu arada SDAC Savunma Bakanlığı, Halk Kurtuluş Ordusunun Anyet - Torkos adındaki Fas şehrini 17 Nisan günü iki saat süreyle işgal ettiğini açıklamıştır. Savaşta 31 Fas askeri ölmüş, askeri mevziler tahrip edilmiş, düşmandan bol miktarda silâh ve askeri taşıt ele geçirilmiştir. İstilâcı Fas birliklerine karşı POLİSARİO Cephesinin askeri harekâtı bütün cephelerde sürüyor.

Rodezya'da «Seçim»

Yaklaşık 3 milyon siyahın sandık başına çağrıldığı Rodezya (Zimbabwe) göstermelik «seçimler»i sona erdi. Irkçı beyaz azınlık rejiminin yetkilileri, seçim sonucunda siyahların istekleri doğrultusunda «bozulmaması» için her türlü önlemi aldılar. Hâlen Rodezya'da şehirlerde sokağa çıkma yasağı var. Kırsal kesimlerde ise sıkıyönetim! Eli silâh tutan bütün beyazlar seçimlerin «güvenliği»ni sağlamakla görevlendirilmişti. Beş gün süren seçimde oy sandıklarının belli ve sabit bir yeri yoktu. Aday listeleri de kullanılmadı.

Bu koşullar altında yapılan seçimde sayıları 300.000'den az olan beyazlar (seçmenlerin yüzde 5'i) Mecliste sandalyelerin yüzde 25'inden fazlasına sahip olacak. 72 sandalye ise orduyu, polisi ve en zengin, verimli toprakların mülkiyetini beyaz azınlığın denetimi altında bırakmayı kabul eden «ılımlı» siyah işbirlikçi siyasetçiler paylaşacak. Önceden belirlenen kontenjanlar bunu gerektiriyor.

İşlerini kaybetme tehdidi altında oy sandıkları başına sürülen Zimbabwe halkının bir bölümü, silâhların gölgesi altında seçime katıldı. Sonuçta, «ılımlı» siyah önderlerden Muzerawa'nın «parti»sinin seçimi «kazandığı» da ilân edildi! Fakat bütün dünya bu «seçim» maskaralığının ne anlama geldiğini biliyor. Zimbabwe halkının kendi kaderini tayin etmesi, Yurtsever Cephe öncülüğünde sürmekte olan kurtuluş mücadelesinin başarıya ulaşmasıyla gerçekleşecek.

Bilindiği gibi Joshuo Nkomo önderliğindeki Yurtsever Cephe, «seçim» leri boykot etmişti.

Beyaz silâhların gölgesi altında siyahlar oy veriyor!

kısa..kısa..kısa

AVUSTURYA — NAZİ MİTİNGİ YASAKLANDI

Avusturya polisi, Hitler'in doğum yeri Braunau kentinde yapılacak Nazi mitingine izin vermeyeceğini açıkladı. Eski Nazi Lincoln'ün Nebraska'dan yolladığı ve ABD'de ve Avrupa'da bulunan eski Nazi arkadaşlarını, Führer'in yıldönümü için Braunau'da güçlü bir gösteri düzenlemeye çağıran mektup polisin eline geçmişti.

KOLOMBİYA

Kolombiyalı yazar Gabriel Garcia Marquez, Bulgar Devlet Konseyi tarafından konulan Georges Dimitrov Barış ödülünü Maksiko'da aldı. Yazar, 5.000 Dolarlık ödülü, Lâtin Amerika'da insan haklarını koruma savaşı veren «Habeas» vakfına bıraktı.

URUGUAY — BASKILAR ARTIYOR

Aralarında Merkez Komitesi üyelerinin birçoğunun da bulunduğu Uruguay Komünist Partisi üyelerinden 68'i, 28 Eylül 1970 tarihinden bu yana tutuklu bulunuyor. Tutuklular, iktidardaki generallere geçen perşembe günü bir muhtıra gönderdiler.

PORTEKİZ — GENEL AF

Portekiz Parlamentosu, 25 Nisanda kutlanan Devrimin 5. yıldönümü dolayısıyla genel af yasa tasarısını onayladı.

Komünist Partiyle Sosyalist Parti milletvekillerinin ve 4 bağımsızın oylarıyla kabul edilen tasarı, 25 Nisan 1974'den sonra girişilen siyasi eylemlerde suçlu bulunan tüm tutukluların salıverilmesini öngörüyor.

YUGOSLAVYA — KOMÜNİST LİGASI'NIN 60. YILDÖNÜMÜ

Komünist Ligası adını taşıyan Yugoslavya Komünist Partisi 19 Nisanda kuruluşunun 60. yıldönümünü kutladı. Yugoslav Komünist Ligası Merkez Komitesinin o gün yaptığı toplantıda konuşan Tito, barışı tehdit eden tehlikelerin son zamanlarda arttığını, silahsızlanma konusunda gerçekçi görüşmelerin başarıya ulaştırılmasıyla dünyada bunalım odaklarını ortadan kaldırma yönünde davranılması gerektiğini belirtti.

FAŞİZME GEÇİT V

ANTİFAŞİST İŞBİRLİĞİNDE SAĞ EĞİLİM

Antifaşist ittifaklar konusunda sağ eğilim sosyal demokrasi ile işbirliğini mutlaklaştırmaktan çıkar. Bunun da altında yatan, sosyal demokrasiye hiç de haketmediği paye ve konumların yakıştırılmasıdır. Faşizme karşı mücadelede sosyalistlerin sosyal demokrasi ile iş ve eylem birliği, **hareket noktasında** ve **temel muhtevasında** belirlendiği kadarıyladır. Bu nedenle de bu işbirliği işçi sınıfının iktidarı aşamasına kadar uzanmaz, uzatılamaz. Çünkü sosyal demokrasi — özellikle ülkemizdeki — tekelci burjuvaziyle uzlaşan bir akımdır ve burjuva demokrasisinin aşılması için onunla işbirliği yapılamaz. «Yapılır» dendi miydi de bu işçi sınıfının bağımsız politikasını bir kenara bırakmak ve emekçilerin çıkarlarını burjuvazinin çıkarlarına tabi kılmak anlamına gelir.

Ülkemizde yakın geçmişte böylesi **sağ** politikalara rastlanmıştır. Halen dahi kendini sosyal demokrasiden solda ve devrimci gören kimileri, sosyal demokrasiye olduğundan daha fazlasını vehmetmektedir. Bu yanılgının kaçınılmaz sonucu işçilerin sosyal demokrasi konusunda — hem de sosyalizm (veya devrimcilik) adına — yanıltılmaları, kendi bağımsız sınıf çizgilerinden saptırılmalarıdır. Böylece işçiler sosyal demokrasiden kurtuluş bekler hale gelmekte ve işçi sınıfının iktidar mücadelesi büyük zaafa uğramaktadır.

Rapor'da sosyal demokrasi ile işbirliği konusunda işçi sınıfının bağımsız çizgisinin korunması önemine şöyle dikkat çekilmiştir.

«Komünistler elbette ki kitlelerin Komünist eğitimi, örgütlenmesi ve seferberliği yolunda kendi **bağımsız çalışmalarını** sürdürmekten bir an için bile vazgeçmezler ve vazgeçmemelidirler. Fakat işçilerin eylem birliğine giden yolu bulmalarını sağlama almak için, aynı zamanda, proletaryanın sınıf düşmanlarına karşı **Sosyal Demokrat Partiler, reformist sendikalar ve emekçi halkın diğer örgütleriyle birlikte eylemi** öngören hem kısa vadeli, hem de uzun vadeli anlaşmalara varmaya gayret göstermek gerekir. Bütün bunlarda en başta vurgulanması gereken, mahalli anlaşmalar yoluyla **mahalli örgütlerce yürütülecek kitle eyleminin** geliştirilmesidir. Birleşik cepheye katılan kişiler ve örgütlerle varılan bütün anlaşmaların şartlarına sektirmeden uymakla birlikte, onların birlikte eylemi baltalayıcı her türlü davranışlarını acımasızca teşhir edeceğiz. Anlaşmaları bozmak için girişilen bütün teşebbüslere — böyle teşebbüslerin olması mümkündür — kitlelere başvurarak karşılık vereceğiz, ama bunu yaparken; kesintiye uğrayan eylem birliğini onarmak için de hiç bir **gayreti esirgemiyeceğiz.**» (Georgi Dimitrov, Seçilmiş Eserler, Sofya 1972, İng., Cilt. 2, s. 32-33)

SOSYAL DEMOKRASİYE KARŞI İZLENEN POLİTİKANIN İKİ YÖNÜ

Bu noktada önemli olan sosyalistlerin sosyal demokrasiye karşı izleyecekleri iki yönlü politikanın temel ilkelerinin açıkça tespiti ve bu ilkelerden asla taviz verilmemesidir. Faşizm bugün tüm halka saldırmaktadır. ve sosyalistler için esas olan, halkın bu saldırılardan korunmasıdır. Böylesi bir durumda sosyalistler sosyal demokratlara işbirliği önerirlerken, yakın hedefin faşizme geçit vermemek olduğu bilincindedirler. Ve devrimci durumun şartları oluşmadığı sürece de — böylesi bir duruma onlar her zaman hazırlıklı olmakla yükümlüdürler — mücadelenin burjuva demokratik sınırlar içinde kalacağını bilirler. Onun için de sosyal demokrasiye seslenirken şöyle derler:

«Sosyalistler de sosyal demokratlar da faşizmin tasallutu altındadır. Bu nedenle birleşmek ve bu belayı elbirliğiyle atlatmak zorundadırlar. Geliniz önce sırf bu temel üzerinde işbirliği yapalım. Çünkü faşizmi yenilgiye uğratmanın başka yolu yoktur. Ve faşizm kazanırsa bu herkesin, tüm toplumun büyük kırım ve acılara uğrama sonucunu verecektir.»

Sosyalistler böyle derken esas amaçlarını, uğrunda mücadele ettikleri sosyalizmi hiçbir zaman saklamazlar. Onlar bu konuda da sosyal demokratlara şöyle seslenirler.

«Bugün faşist saldırganlığa karşı birlikte dövüşmeliyiz. Çünkü bu bir hayat memat meselesidir. Ancak bizim esas hedefimiz, işçi sınıfının müttefikleriyle birlikte iktidara gelmesi ve tekelci kapitalizme son verilmesidir. Bu hedef uğruna mücadele ettiğimizi saklamıyoruz. Ve bu hedefe varmak için de burjuvazinin egemenliğinin sürmesini amaçlayan tüm siyasi akımlara, bu arada kapitalizmin reformlarla sürdürülmesini amaçlayan sosyal demokrasiye — yani size — karşı mücadele edeceğimizi açıkça ilan ediyoruz.»

SOSYAL DEMOKRASİ İŞBAŞINDA İSE

Bu nokta özellikle sosyal demokrasinin işbaşında olduğu durumlarda çok daha önem kazanır. Ülkemizde şu sıralarda CHP ağırlıklı bir hükûmetin bulunması, konunun bir de bu açıdan ele alınmasını gerektirmektedir.

Sosyal demokrasinin işbaşında olması anti-faşist iş ve eylem birliğinin gerçekleşmesinde bir handikap daha meydana getirmektedir. CHP muhalefette iken tutarsız da olsa faşizme karşı mücadele etmiş, demokratik hak ve özgürlüklere bir ölçüde sahip çıkıp geliştirilmesini savunmuş, sosyalistler tarafından yükseltilen bazı şiarlara sahip çıkarak onları savunmaya çalışmıştır. Bunları yaparken gene de sosyalistlerle işbirliğine yanaşmamıştır. Ancak faşizme karşı demokrasi mücadelesinde objektif olarak, sosyalistlerle -çoğunlukla- karşı karşıya gelmiştir.

Şimdi ise sosyal demokrasi işbaşındadır ve emperyalizmle uzlaşan, tekelci burjuvazinin çıkarlarını kollayan politikası, onun hızla sağa kaymasına yolaçmış ve böylece anti-demokratik uygulamalar almış yürümüştür. Bu nedenle pek çok meselede sosyalistlerle karşı karşıya gelmekte ve kendisinden saha solda olanlara karşı izleyeceği uzlaşmaz ve itici politikayı iyice derinleştirip olumsuzlaştırmaktadır.

Ne ki, böyle diye sosyalistler sosyal demokratlarla anti-faşist iş ve eylem birliğinden vazgeçmezler. Çünkü bu nokta faşizmin yenilgiye uğratılmasında ilkeseldir ve sosyal demokrasinin işbaşında olup olmamasına bağlı değildir. Sosyalistler sosyal demokrasinin olumsuzluklarına karşısında öfkeye kapılıp «pire için yorgan yakma» yanılgısına düşmezler. Onlar sosyal demokrasinin değerlendirilmesini bilimsel esaslar doğrultusunda yaptıkları için sosyal demokrasinin değişik konularda nasıl farklı davranışlar içine gireceğini bilirler. Bu nedenle de, sosyal demokrasinin geçmişteki tavırlarıyla iktidardaki politikası arasındaki farklılıklardan şaşkınlığa kapılıp sosyal demokrasiyi bir kalemde işçi sınıfının en amansız düşmanı ilân etmezler.

Sosyal demokrasinin işbaşında olduğu durumlarda sosyalistlerle sosyal demokratlar arasında kimi noktalarda çarpıcı benzerlikler bulunşöyle ışık tutmaktadır.

«Burjuvaziyle uzlaşma hükümetleri olan Sosyal Demokrat hükümetlere mutlak muhalefet tavrımızı bilmeyen yoktur. Ne ki buna rağmen biz, bir **Sosyal Demokrat hükümetin** ya da burjuva partilerle bir hükümet koalisyonunun varlığını, Sosyal Demokratlarla bazı konularda birleşik cephe kurulmasını **aşılmaz** bir engel olarak görmüyoruz.

Bizim inancımız odur ki, böyle bir durumda emekçi halkın hayati çıkarlarını savunmak ve faşizme karşı mücadele etmek için bir birleşik cephe pekâlâ **mümkündür** ve **gereklidir.** Sosyal Demokrat partilerin temsilcilerinin hükümete katıldığı ülkelerde Sosyal Demokrat önderliğin proleter birleşik cepheye e nçetin **direnişi** gösterdiği su götürmez. Bu pekâlâ anlaşılır bir şeydir. Ne de olsa onlar, hoşnutsuz emekçi kitleleri kontrol altında tutmayı ve komünizmin etkisine kapılmaktan alıkoymayı en iyi ve ustalıkla kendilerinin becerebileceğini burjuvaziye göstermek istiyorlar.

Bununla birlikte, Sosyal Demokrat bakanların proleter birleşik cepheye karşı olmaları, proletaryanın birleşik cephesini kurmak için komünistlerin hiç bir şey yapmamalarını hiç bir surette mazur gösteremez.»

......

......Danimarka'da, meselâ, Sosyal Demokrat önderler son on yıldanberi hükümetteler... Hayır, (kitleler) Sosyal Demokrat hükümetin malûm kriz «anlaşması» yla işçilere ve yoksul köylülere değil, **büyük sermayeye ve toprak ağalarına** yardımcı olmasından **hoşnut değiller.**

Hükümetin 1933 Ocağında çıkardığı, işçileri **grev hakkından** yoksun kılan kararnameden hoşnut değiller. Sosyal Demokrat önderlerin hazırladıkları tehlikeli bir **anti - demokratik seçim reformu** projesinden (milletvekili sayısını büyük ölçüde azaltan) hoşnut değiller. Danimarkalı işçilerin yüzde 99'unun Sosyal Demokrat önderlerin ve bakanların bu gibi siyasi icraatını **onaylamadığını** söylersem herhalde yanılmış olmam, Yoldaşlar.»

'ERMEMEK İÇİN-7

......

«Sosyal Demokrat hükümetin kurulmasından birkaç ay önce seçimlerde Sosyal Demokrat Parti, proleter birleşik cephe platformunda, mutlaka yer alması gereken bazı talepleri içeren bir platform öne sürdü. Meselâ **Gümrük tarifelerine hayır, militaristleşmeye hayır, işsizlik sigortasını ertelemeye son, ihtiyarlık sigortası ihtiyacı karşılayacak düzeyde olmalıdır, «Münch» kıtaları gibi** (faşist bir örgüt) **örgütler yasaklanmalıdır, Kahrolsun sendikalara karşı burjuva partilerin istediği sınıf** yasaları gibi sloganlar.

İsveç emekçilerinin bir milyondan fazlası, 1932'de, Sosyal Demokratların ileri sürdükleri bu taleplere oy verdi ve bu taleplerin artık gerçekleşeceği umuduyla 1933'de bir Sosyal Demokrat hükümetin kurulmasını sevinçle karşıladı. Komünist Partisinin, **Sosyal Demokrat Parti tarafından ileri sürülen bu talepleri gerçekleştirmek için birlikte eyleme geçme** yolunda tüm Sosyal Demokrat ve sendikal örgütlere çağrı çıkarmasından bu durumda daha doğal ve işçi kitlelerine daha uygun düşen ne olabilirdi?

Eğer geniş kitleleri gerçekten seferber etmeyi, ve Sosyal Demokratların bu kendi taleplerini gerçekleştirme yolunda Sosyal Demokrat ve Komünist işçi örgütlerini bir birleşik cephede kaynaştırmayı başarsaydık, hiç şüphe yok ki **İsveç İşçi Sınıfı** bundan kazançlı çıkacaktı. İsveç'in Sosyal Demokrat bakanları elbette bundan hoşnut kalmıyacaklardı, zira o zaman hükümet bu taleplerin hiç değilse bazılarını karşılamaya zorlanacaktı. Her halükârda, hükümetin gümrük tarifelerinden bir kısmını kaldıracak yerde **arttırmasıyla, militarizmi** kısıtlayacak yerde askeri bütçeyi büyütmesiyle, ve sendikalara karşı tüm yasa tasarılarını reddedecek yerde **kendisi** böyle bir tasarıyı Parlamentoya getirmesiyle bugün olanlar olmamış olacaktı. Evet, son konuda İsveç Komünist Partisi proleter birleşik cephe ruhuna uygun, esaslı bir kitle kampanyası yürüttü ve bunun sonunda Sosyal Demokrat parlamento gurubunun dahi hükümet tasarısına **karşı oy vermek zorunda kalmasıyla tasarı şimdilik kanunlaşmadı.»**

......

«Böylece, Sosyal Demokrat hükümetlerin başta olduğu ülkelerde Komünistler, Sosyal Demokrat bakanların platformlarından alınan tek tek uygun talepleri Sosyal Demokrat Parti ve örgütlerle birlikte eylemi gerçekleştirmekten hareket noktası olarak kullanmak suretiyle sonradan kapitalist saldırıya, faşizme ve savaş tehdidine karşı mücadelede diğer kitle talepleri temeli üzerinde bir birleşik cephenin kurulması için bir kampanyayı daha kolaylıkla geliştirebilirler.» (a.g.e., sf. 48-52).

Görüldüğü gibi o zaman işbaşında olan sosyal demokratlarla CHP nin bu günkü tutumu arasında kimi noktalarla çarpıcı benzerlikler bulunmaktadır. Özellikle İsveç'li sosyal demokratların işbaşına gelmeden önce ve sonraki tutumlarıyla yerli sosyal demokrasinin politikası bir hayli yakınlık göstermektedir. Öte yandan **Rapor** sosyalistlerin, iktidardaki sosyal demokrasiye karşı nasıl bir politika izlemeleri gerektiğine de ışık tutmaktadır. Bunun özü, sosyal demokrasinin olumsuzluklarını devamlı açığa çıkarıp kitlelere teşhir ederken, bir yandan da güçlerin birleştirilmesi uğruna devamlı kampanya yürütmek, kitleleri bu doğrultuda devamlı eyleme sokmaktır. Anti-faşist güç ve eylem birliğinin devamlı lâfını etmek, birliğin sağlanması amacına hizmet etse de tek başına fazla bir anlam ifade etmez. Önemli olan kitlelerdeki birlik eğilim ve arzularını hayata geçirmek, bunun için de onları kitle halinde mücadeleye sevkederek demokrasinin üst kademelerindeki olumsuzlukları etkisizleştirmektir.

SAĞ SAPMA TEHLİKESİNDEN KORUNMAK GEREKİR

Ancak böylesi bir politika izlerken sağa savrulmamak, işçi sınıfını sosyal demokrasinin kuyruğuna takmamak için son derece dikkatli olunması gerekir. Bunun için de işçi sınıfının esas mücadele yönünün iktidarı ele geçirmek, emperyalizmin boyunduruğunu kırıp, tekelci kapitalist egemenliğe son vermek olduğu asla gözden ırak tutulmamalı, bu hedefe varılması için gerekli bağımsız çizginin koşulları devamlı yerine getirilmeli, işçiler ve müttefikleri, sosyal demokrasinin aşılıp, kendi iktidarlarının kurulması yolunda ideolojik, politik ve örgütsel olarak devamlı hazırlanıp, yönlendirilmelidirler. **Rapor** sosyalistlerin sosyal demokrasi ile işbirliği meselesini işlerken, işçi sınıfının bağımsız siyasetinin korunması gereğine şu satırlarla dikkati çekmektedir.

«Şurası da akılda tutulmalıdır ki, genel likle, Sosyal Demokrat Partiler ve örgütlerle birlikte eylem, Komünistlerin, Sosyal Demokrasiyi burjuvaziyle sınıf işbirlikçiliğinin ideolojisi ve pratiği olarak ciddi ve esaslı bir biçimde eleştirmelerini, Komünizmin programını ve şiarlarını Sosyal Demokrat işçilere bıkıp usanmadan, yoldaşça açıklamalarını gerektirir. Sosyal Demokrat hükümetlerin başta olduğu ülkelerde bu görev birleşik cephe için mücadele özellikle önemildir.» (a.g.e., sf. 52-53)

Anti-faşist işbirliklerinde sağ politikalar işçi sınıfının mücadelesine nasıl zarar verirse, **«sol»** ve **maceracı** eğilimler de aynı şekilde mücadeleyi zaafa uğratır.

«SOL» SAPMA DAHA DA TEHLİKELİDİR

«Solcu» ve maceracı politikalar temelde faşizmin ne olduğunun iyi kavranmamış olmasından kaynaklanır. Bu nedenle de bu gibi eğilimler faşizme karşı sosyalistlerle sosyal demokratların işbirliği gereğini kabul etmezler ve böylesinin devrimcilikle bağdaşmayacağı gerekçesiyle anti-faşist birlikleri reddederler. «Solcu»lar ve maceracılar sosyal demokrasi ile işbirliğinin hareket noktasını ve kapsamını oluşturan «işçi sınıfının acil ekonomik ve politik çıkarlarının korunması» ilkesini asla dikkate almazlar. Almak da istemezler. Çünkü onlara göre burjuvazi ile sınıf işbirliğine gitmiş bir sosyal demokrasi ile işbirliği yapmak demek, «devrimcilliklerinin kirlenmesi» demektir. Onlar için «varsa devrim yoksa devrim» dir. Tabii böylesi devrimciliğin işçi sınıfı devrimciliği ile uzak yakın ilişkisi olmadığını bilmezler. Onların en çok lâfta kendini gösteren keskin devrimcilikleri, en iyi yorumla, modernleşmeye tepki duyan küçük burjuva ara tabakaların başkaldırmacılığının bir ifadesidir.

Faşizme karşı mücadelede işçi sınıfı «sol» revizyonistlerden ve maceracılardan çok çekmiş, onların çok zararını görmüş, bu nedenle de çeşitli ülkelerde acı yenilgilere uğramıştır. Yazı dizimizin ilk bölümlerinde de değindiğimiz gibi faşizmin ilk boy attığı dönemlerde işçi sınıfı sosyalistleri içinde bir hayli yaygın olan **çocukSU sol** eğilimler, söz gelimi sosyal demokratları «sosyal faşistler» olarak ilân edip, baş düşman olarak görme yanılgısı işçi sınıfının anti-faşist mücadelesine hatırı sayılır zaaflar getirmiş ve acı yenilgilere yol açmıştır. Bu yenilgilerin de verdiği derslerle bugün işçi sınıfı sosyalizmi içinde böyle eğilimler hemen tamamiyle etkisizleşmişlerdir. Buna karşılık küçük burjuvazinin sınıfsal özelliğinden kaynaklanan maceracı ve «solcu» eğilimlere sıkça rastlanmaktadır. Özellikle küçük burjuva ara tabakaların bir hayli yaygın olduğu ülkemizde -bu olguya bir de işçi sınıfı sosyalizminin uzun yıllar boyu işçi sınıfı içinde kökleşememiş, gelenekleşememiş ve bir ağırlığa kavuşamamış olması eklenince, «sol» maceracılığın kendine elverişli bir vasat bulmuş olmasıan şaşmamak gerekir.

«Solcu»lar için bütün tılsım tek bir kelimede toplanmıştır: **Devrim!** Devrim onlara göre, her kapının kilidini açacak tek anahtardır. Her şey devrim ile hâlledilecektir. Devrim olmadan da hiçbir şey çözümlenmez! Aslında onların mevcut düzene tepkilerinin ve başkaldırılarının sembolü haline gelmiştir devrim kelimesi. Bu nedenle de bu kelime onların dilinde bilimsel anlamdaki **devrimci** özünü yitirmiş, her şeyi **devirmeyi** amaçlayan **anarşist** bir öz kazanmıştır. Yani onların bu kelimeden kasıtları devrim değil **devirimdir!** Nitekim «sol» maceracıların, devrimi yapmış ülkelerden gir tekini bile devrimci görmemeleri bu gerçeğin kanıtıdır. Onlara göre Ekim Devrimi devrimdir ama Sovyetler Birliği devrimci değil, revizyonisttir, Küba devrimi bir devrimdir ama Castro artık devrimci değildir, Vietnam'da devrim olmuştur ama bugün Vietnam'da revizyonizm egemendir vb.

Bilimsel sosyalizmin yeryüzünün dört bir köşesinde kazandığı bunca zaferden sonra, «sol» maceracılar açık açık ona karşı çıkamadıklarından çarpık görüşlerini bilimsel sosyalizmden aşırdıkları deyimlerle kamufle etmek yoluna giderler. Bunu yaparken de Marksizm - Leninizm'i kimselere bırakmazlar. Bilimsel sosyalizmin prensiplerinden yerli yersiz aktarmalarla revizyonist görüşlerine kulp bulmaya çalışırlar. Tabii bunu yapabilmek için de her türlü tahrifata başvururlar. Bu noktada da özellikle kendilerini eleştiren ve suçlayan pasajları görmezden gelmek en belirgin özellikleridir.

(Devam Edecek)

1 Mayıs'da İzmir'de Bölücülük, Kaçaklık ve Teslimiyet Vardı

1 Mayıs 1979, Türkiye'de sınıf mücadelesinde kararlılığı yükselten gelişmelere tanık olduğu gibi, teslimiyeti, grupçuluğu ve bölünmeyi de simgeledi.

Ve bu bölünmenin başını, toplumsal ilerlemeciler adı verilen siyasal çizgi mensupları, CHP'nin yedeğinde çektiler.

Toplumsal ilerleme siyasetinin öteden beri işçi sınıfı içinde, onun ileri sendikal hareketinde, TÖB - DER'de ve diğer pekçok demokratik örgütte, genel olarak Türkiye solunda izlediği grupçu, ayrılıkçı ve bölücü tutum, 1 Mayıs 1979'da daha ileri boyutlarıyla ortaya çıktı.

Özellikle DİSK'de ve TÖB - DER'de kendi çıkarları uğruna herşeyi yapan ve bu örgütlerin bütünlüğüne zarar vermekten asla çekinmeyen, kendi grupsal ihtirasları uğruna bu örgütlerde burjuvazinin oyunlarına âlet olan ilerlemeciler, 1 Mayıs 1979 hazırlıkları başladığı aylardan itibaren ayrılıkçı çabalarını da yoğunlaştırmışlardı. Bu amaçla, 1 Mayıs'ın İzmir'de kutlanması için, bugünden çok önceleri çalışmalara başlamışlardı.

Daha sonra, İzmir iline de sıkıyönetim getirileceği söylentileri ortaya çıkıp, gazetelere dek yansıyınca, ilerlemeciler, her zamanki kaypak siyasetleri ile geri dönüş yapıp, 1 Mayıs'ın İstanbul'da Taksim 1 Mayıs Alanında kutlanması konusundaki ısrarlı ve kararlı tavırlara katıldılar. Hatta bu konuda siyasî yayınlar yaptılar. 1 Mayıs'ın 1 Mayıs Alanında kutlanmasının gerektiğini, bunun aynı zamanda işçilerin talebi olduğunu resmî yayınlarından ilân ettiler. Ken dilerini İzmir'de miting hazırlamakla suçlayanlara ağır dille saldırdılar, bunu bir iftira ve «karanlık görüşlerin dedikodusu» diye nitelediler.

Ne var ki, 26 Nisan'da İzmir'e sıkıyönetim konulmayınca ve İstanbul'da 1 Mayıs töreni resmen yasaklanınca yeniden 180 derece çark eden ilerlemeciler, 1 Mayıs'ı İstanbul'da yasaklayan hükümeti ve onun emrindekileri suçlayacakları yerde, DİSK yönetimini suçlayarak ve burjuvazinin tavsiyelerine uyarak çok önceden iznini almış oldukları İzmir Konak alanı için çağrı çıkardılar.

Böleye, ilerlemeciler, burjuvazinin inayetiyle, lâfta keskin «sol» -revizyonist grupla işbirliği hâlinde ve baskılar karşısında gerileyen kimilerin de desteğiyle 1 Mayıs'de İzmir'de arz-ı endam ettiler.

Daha önemlisi, onlara bu davranışları «takdirle karşılandı». Bu davranışları burjuvaziden teşekkür aldı. 1 Mayıs'da biricik mücadele alanını terkederek, -sadece terketmekte kalmayıp- aynı zamanda biricik mücadele alanında olanlara arkadan saldırarak, burjuvazinin değirmenine su taşıdılar.

Burjuvazi, ilerici güçlere karşı oyununu, bir kez daha ilerlemeciler ve onların suç ortakları eliyle oynadı. İlerlemeciler, her zamanki gibi kendi bölücülük eylemlerini, ayrılıkçılık çabalarını, binbir demagojiyle yaldızlayıp sundular. Bundan sonra da, işçi sınıfına karşı işledikleri suçu örtbas etmek için her zamanki yöntemlerini kullanmaya devam edecekler.

Ama onlar birkez daha, hem de çok açık bir biçimde kendilerini ele vermişlerdir. Çünkü, bir yandan sosyal demokrasi içindeki sol kanat «saylavlarına» sağ kanattan ve merkezin yönetiminden kesin bir kopmayı tavsiye ederlerken -üstü kapalı bir biçimde bazı milletvekillerinin CHP'den istifalarını isterlerken- ve sağ sosyal demokrasiye onun temsil ettiği burjuva tavrına karşı çıkarlarken, öte yandan işçi sınıfı hareketinin en nâzik bir noktasında sağ sosyal demokrasi ile işbirliği yapmışlardır.

Aynı sağ sosyal demokrasi, ilerleme çizgisinin uzun yıllar kuyrukçuluk ettiği bir siyasettir. Ama onun artık savunulacak tarafı kalmayınca, ona karşı tavır almak zorunda kalan ilerlemeciler, 1 Mayıs 1979'da sınıf mücadelesinin önemli bir dönemecinde, gene gidip aynı sağ sosyal demokrasinin koluna girmişlerdir. Ona yardım etmişlerdir, onun işini kolaylaştırmışlardır.

Onun, yani burjuvazinin, işçi sınıfı üzerinde oynadığı bölücülük oyununa kendilerini âlet etmişlerdir. Bunun siyasetteki adı kaypaklıktır. Ve döne döne söyleyeceğiz ilerlemeciler bunun için, burjuvazinin baskı güçlerinin teşekkürünü almışlardır. Bu takdir, tarih önünde ilerlemecilerin kendi alınlarına sürdükleri kapkara bir lekedir. Çünkü, 1 Mayıs için mücadele İstanbul'da verilmiştir. İşçi sınıfının bağımsızlığı İstanbul'da somutlanmıştır. İzmir'de ise, icazet ve teslimiyet vardır.

Zaten 1 Mayıs 1978'de Taksim 1 Mayıs alanında, üstelik de bir yıl öncesinin kanlı olaylarına rağmen yüzbinlerce işçi toplanmışken, bu yıl İzmir Konak meydanında toplananların sadece birkaç onbin mertebesinde kalması, gerçekte bölücülüğün işçi sınıfından ve halk güçlerinden yediği bir darbedir.

İlerlemecilerin işçi sınıfı içindeki bölücülük eylemlerinde öteden beri koçbaşı olarak öne sürdükleri Kemal Türkler'in İzmir Konak meydanında konuşması bir başka hâzin noktadır. Bu zatın kendi doymak bilmez ihtirasıyla, ilerlemecilerin grupsal ihtirası yıkıcılık noktasında birleşmiştir. DİSK'in başında iken, örgütte imparatorluk kurmuş olan ve sınırsız bir megalomaniye kapılan Kemal Türkler, 1976 ve 1977 yıllarında DİSK başkanı olarak Taksim'de konuşmuştu. Aynı Kemal Türkler, mevkiini kaybettikten sonra, herşeyi göze almış, kendi sendikasını bile önemli bâdirelerle karşı karşıyo bırakmış, DİSK'e bağlı başka sendikaların içişlerine karışmış, Tekstil yöneticilerine karşı kurulan ilerleme çadırını ziyaret edecek kadar pervasızlaşmış ve nihayet, kendisini başkanlıktan uzaklaştıran, fakat kendileri de DİSK yönetiminden uzaklaşan tutucu CHP'li sendikacılarla işbirliği yaparak DİSK'de yıkıcılığa soyunmuştur. İşte bu Kemal Türk'lerin 1 Mayıs 1979'da İzmir'de bir sahte 1 Mayıs mitinginde konuşmuş olması, gerçekten ibret vericidir. DİSK içinde ayrı baş çekme sevdasından bir türlü vazgeçmeyen ve her fırsatta bu tutkusunu kanıtlayan Kemal Türkler ile onu öne çıkararak bölünmeyi derinleştirmeye çalışan ilerleme siyaseti, ne yazık ki DİSK'de kişisel ve grupsal ihtirasların kaynaşıp tekleştiği bir bütünlüğü oluşturmaktadır.

Ve DİSK yöneticileri gözaltına alındığında, DİSK'in disiplinine bağlı sendikaların yöneticileri, ikinci, üçüncü derecede görevlendirilen DİSK yürütme yetkilileri gözaltına alındığında, tek bir protesto sesi dahi yükseltmeyenlerin, 1 Mayıs günü İzmir'de neyi söyleyip neyi haykırdıkları hiç de önemli değildir. Çünkü İzmir Konak alanındaki toplantıyı düzenleyenler, asgari bir demokratik görev olarak dahi, İstanbul'da estirilen teröre karşı çıkmıyorlarsa, onların işçi sınıfı bağımsızlığından sözetmeleri de mümkün olamaz.

1 Mayıs'ın 1 Mayıs alanında kutlanmasına konulan yasak karşısında DİSK yöneticilerini kınayanlar, burjuvaziyle el altından pazarlıklara girişerek hakim güçlere yardım edenler, birçok sendikacı gözaltına alındığında susup duranlar, -hatta belki DİSK yöneticileri Taksim 1 Mayıs alanına gidemeyecek diye sevinenler- olaylara sadece, kişisel ve grupsal tutkularla bakanlar, hiçbir zaman kitlelere ve devrimci harekete güven veremezler.

İlerleme ve şürekâsı, birincisi, İzmir'de tören düzenleyerek, bölücülük yapmakla suç işlemişlerdir; ikincisi İzmir'deki kendi grupsal törenlerine rağmen, salt demokratik bir zorunluluk olarak, İstanbul'daki tutuklamaları eleştirmemekle ard niyetlerini, bencilliklerini ve demokratlıktan ne denli az nasiplendiklerini ortaya koymuşlardır.

Şimdi ilerlemeciler, her zamanki yavuz hırsızlıklarıyla, 1 Mayıs'ın İzmir'de «yığınsal ve görkemli olarak» kutlandığını söyleyeceklerdir.

Oysa İzmir'de kutlanan bölücülük olmuştur, kaçaklık olmuştur, teslimiyet olmuştur. 1 Mayıs'ın içinde ve anlamında ne varsa, o İzmir'de yoktur.

1 Mayıs'ın anlamındaki birlik, İzmir'de yerini bölücülüğe ve grupçuluğa terketmiştir. 1 Mayıs'ın anlamındaki dostluk, kardeşlik ve dayanışma, İzmir'de yerini ayrılıkçılığa bırakmıştır. 1 Mayıs'ın özündeki mücadele ise İzmir'de kaçaklığa dönüşmüştür. Ve 1 Mayıs'ın simgeleştirdiği asıl önemli öge olan işçi sınıfı bağımsız tavrı ise, İzmir'de teslimiyetle, burjuva kuyrukçuluğuyla yer değiştirmiştir.

İlerlemeciler, İzmir mitingini düzenleyerek, yani işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki mücadelenin yükseldiği bir noktada işçi sınıfının sınıf güçlerini bölmeye çalışarak, aynı zamanda uluslararası işçi hareketine de ters düşmüşlerdir.

Çünkü, Dünya Sendikalar Federasyonu Genel Sekreteri Pasteroni, Maden-İş sendikasına değil, DİSK yönetimine ve onun şahsında DİSK'e dayanışma mesajı göndermiş ve 1 Mayıs yasağını kınamıştır. Bellidir ki, konulan yasak, Maden-İş ve şürekâsına değil, DİSK'e konulmuştur.

Ve 1 Mayıs 1979'da işçi sınıfının bağımsız bayrağı İstanbul'da dalgalanmıştır.

İlerleme Kendi Partisi'nin Adını Bile Dışarda Bırakarak Konak Alanına Girdi

1 Mayıs'da ilerlemecilerin ve işbirlikçisi bazı «sol» revizyonist grupların düzenledikleri mitingde konuşan Kemal Türkler, kişisel olarak da başını çekenler arasında bulunduğu bölücülük eyleminde, ucuz kahramanedasıyla yüksek perdeden konuşarak «1 Mayıs'ı kutlamak için tüm engelleri ve baskıları aşarak bu alana geldiklerini» öne sürerken herkesin gözünün içine baka baka yalan söylüyordu.

Çünkü burjuvazi ve gerici güçler İzmir Konak alanına ilk günden beri zaten izin vermişlerdi. İzmir Konak alanına yasak koymadıkları gibi, tam tersine kitleleri oraya sevketmek için açık çağrıda ve hatta teşvikte bulunmuşlardı. Bununla da kalmayıp Kemal Türkler ve benzerlerine «takdir ve teşekkür» mesajları yayınlamışlardı.

Bu nedenle, Kemal Türkler ve şürekâsı hiç bir engel ve baskıyla karşılaşmadan, hatta burjuvaziden destek, yardım ve teşvik görerek İzmir Konak alanına koşa koşa gittiler.

Fakat oraya giderken arkalarında neleri bıraktılar? Asıl önemli olan soru budur. Bundan önceki 1 Mayıs'lara —gene bizzat ilerlemecilerin ağzıyla— Taksim'de 500 bin, 800 bin insan katılırken, bu yıl İzmir'deki miting, bu yanlış siyasetin peşinde sürüklenerek Türkiye'nin dört bir yanından büyük harcamalarla getirilmiş ve üç grubun ittifakı halinde toplanmış birkaç onbinlik bir topluluğu aşmıyordu. Bu halk güçlerinin, bölücülere verdiği en veciz cevaptı.

Gene ilerlemeciler, geçtiğimiz yıllarda CHP'li ilerici parlamenterlerin 1 Mayıs törenlerine katılmalarından kendilerine pay çıkartırlardı. Fakat bu yıl İzmir'deki mitinge tek bir CHP «saylavının» katılmaması, ilerlemenin CHP merkezi ile işbirliğine, sol kanadın da tasvip etmediğini gösteren bir olay oldu. Ve en önemlisi ilerlemeciler, İzmir Konak alanına giderlerken, sadece arkalarında yüzbinlerce işçinin, sosyalistin, ilericinin tepkisini ve reddiyesini bırakmadılar. Aynı zamanda, kendilerinin en fazla önem verdikleri sloganların ve pankartları da Konak Meydanı'nın dışında bırakarak mitinge girdiler. Geçen yıl DİSK'in güvencesi altında «TKP' ye Özgürlük» pankartlarını taşıyıp, bu sloganla miting meydanını kendi gövde gösterilerine dönüştürmek isteyenler, bu yıl Konak'da burjuvazinin güvencesi altında, «TKP'ye Özgürlük» diye üç beş cılız ses dışında sloganları atamadılar.

Böylece, geçen yıl Taksim (1 Mayıs) Alanı'nda DİSK'in, TÖB - DER'in diğer belli başlı ve güçlü demokratik örgütlerin koruyucu bayrağı altında kendi en önemli sloganlarını serbestçe haykırabilenler, bu pankartları taşıyabilenler, bu yıl adını gene kendi deyimleriyle «savaş alanına» çıkartamamanın utancını omuzlarında taşıyarak İzmir'den dönmektedirler.

Bu utanç, uzlaşmacılığın, grupçuluğun ve ayrılıkçılığın ilerlemeye sürdüğü kara lekenin bir başka sonucudur. Teslimiyet ve icazetin, yani burjuvazinin gölgesi altına sığınarak işçi sınıfını bölmenin bizzat kendi grupsal siyasetleri açısından hangi tavizlere dek ulaştığının ibret verici bir kanıtıdır.

Ve bir bütün olarak, ilerlemenin İzmir mitingiyle düştüğü durum onun bugüne dek izlediği ayrılıkçı ve kuyrukçu siyasetin yeni bir bedelidir.

Ve ilerleme bu bedeli siyaset sahnesinde zannettiğinden de pahalıya ödeyecektir.

TÜRK-İŞ KONGRESİNE KONUK GELEN SOSYALİST ÜLKE TEMSİLCİLERİYLE RÖPORTAJ

Geçen hafta yapılan TÜRK-İŞ Kongresine konuk gelen dış ülke sendika temsilcileri arasında Sovyet Sendikalar Birliği heyeti ile Bulgaristan sendika yetkilileri de bulunuyordu. BİRLİK muhabirleri Ankara'da Sovyet Sendikalar Birliği heyeti başkanı Y. Cherniev ve Bulgaristan'ı temsilen gelen Bulgar Yapı İşçileri Sendikası Genel Başkanı İvan Todorov ve Sendikalar Merkez Konseyi'nin yayın organı «Trud»un yazarlarından Süleyman Gavazov'la görüştüler. Sovyet ve Bulgar sendikacılarının muhabirlerimizin sorularına verdikleri cevapları yayınlıyoruz.

Sovyet Sendikalar Birliği Heyeti Başkanı Y. Cherniev

BİRLİK — Ülkenizde sendikaların çalışmalarından söz eder misiniz?

— Sovyetler Birliği sendikaları, diğer kamusal kuruluşlar gibi devlet ve toplumun yönetimine katılırlar, politik, ekonomik ve sosyo-kültürel sorunların çözümü için çalışırlar.

Sendikalarımızın çalışmaları başlıca iki yönde yürümektedir: Birisi, halk ekonomisinin geliştirilmesine özen göstermek, diğeri emekçilerin çalışma ve yaşama koşullarıyla ilgili hak ve çıkarlarını savunmaktır. Bu, Sovyet sendika üyelerinin ortak iradesidir. Yasalar Sovyet sendikalarına geniş haklar tanımaktadır. Örneğin çalışma, ücretlendirme, sosyal sigorta ve emekçilerin çıkarlarıyla ilgili diğer sorunlar sendikalara sorulmadan çözülemez. Sendikanın rızası olmadan hiç bir işçi ve memur işten çıkarılamaz.

BİRLİK — Uluslararası ilişkilerinizden de kısaca söz eder misiniz?

— Uluslararası çalışmalarında Sovyet sendikaları işçilerin dayanışması ilkelerini rehber edinmiştir. Sovyet emekçileri ve sendikaları dünya emekçileri ve sendikaları ile dostluğu kuvvetlendiriyor, emperyalizme karşı, barış, demokrasi ve sosyal ilerleme uğrunda sendikal hareketin ve uluslararası işçi hareketinin birleşmesine yardım etmeye çalışıyor.

Biz militarizme, gericiliğe, savaşa karşı ve tüm dünyada gerçek ve kalıcı bir barış uğrunda mücadele veriyoruz. Biz emekçilerin yaşamsal çıkarlarının korunmasından yanayız, ...erin işçi düşmanı politikasına, ...syon, işsizlik ve geniş emekçi yığınlara ıztırap çektiren tüm diğer sosyal güçlüklere karşı verilen mücadeleyi destekliyoruz.

Son yıllarda dünya üzerinde barış ve sosyal ilerleme yararına önemli gelişmeler olmuştur. Buna karşılık emperyalistler ve barış davasına düşman güçler uluslararası ilişkilerde yeniden «soğuk savaş» havasını her fırsatta estirmek istiyorlar.

Sovyetler Birliği genel barışın sağlamlaştırılması, detantın derinleştirilmesi, silahlanma yarışının durdurulması, silâhsızlanmanın sağlanması ve sosyal düzenleri farklı ülkelerin barış içinde birarada yaşaması ilkelerinin kökleşmesi için yapıcı önerilerini, çabalarını sürdürüyor. Ayrıca, Sovyetler Birliği emperyalistlerin ve Pekin yöneticilerinin uluslararası durumu gerginleştirmek ve dünyayı yeni bir savaşa itmek çabalarına karşı kesinlikle savaşıyor.

Sovyetler Birliği ile Türkiye arasındaki ilişkilerin çok yönlü bir şekilde gelişmesi memnunluk vericidir. Ülkelerimiz ve halklarımız arasındaki dostluk ve iyi komşuluk geleneklerinin temeli daha Sovyet Rusyanın ilk yıllarında atılmıştır. Kanımızca bu dostça ilişkilerin gelişmesi Sovyetler Birliği ve Türkiye emekçilerinin çıkarlarına uygundur ve halkalrımız arasında da iyi komşuluk ilişkilerinin gelişmesi davasına hizmet etmektedir.

Cherniev

BİRLİK — Ülkenizde emekçi halkın yaşama koşullarının ulaştığı ileri düzeyi biliyoruz. Siz de bu konuda bilgi verir misiniz?

— Ülkemizde halkın refahının yükseltilmesi planlı bir nitelik taşımaktadır. Halk refahının yükselmesinin başlıca göstergesi olan ulusal gelir 1978 yılında devrim öncesine oranla 43 kat artmıştır. Ücretler sürekli olarak yükselirken, temel ihtiyaç mallarının fiyatları yıllarca değişmeden kalmaktadır. Emeklilik hakkı da mükemmelleştirilmektedir. Öte yandan ev kirası minimuma indirilmiştir. Ev kirası işçi ailelerinin gelirlerinin yüzde 3'ünü aşmamaktadır ve 50 yıldır değişmemiştir. Son beş yılda 54 milyon kişi yeni konutlara kavuşmuştur.

Emekçilerin gelirleri yalnızca ücretlerden oluşmuyor. Devlet toplumsal tüketim fonlarına fazla ödenekler ayırarak bunları orta ve yüksek öğrenime, sağlık ve eğitim hizmetlerine, emekçilerin dinlenmelerine, yaşlılara ve çalışma yeteneğini yitirenlere ve kültürel hizmetlere harcıyor.

Burada 1977 sonbaharında kabul edilen Yeni Sovyet Anayasasına da değinmek gerekir. Yeni Sovyetler Birliği Anayasası ülkemizin toplumsal hayatında önemli bir olgudur. Yeni Anayasa insanlar için yaşamsal önem taşıyan hakları garanti etmektedir. Çalışma, dinlenme, sağlığı koruma, yaşlılıkta maddi yardım görme, konut, eğitim, devleti yönetim işlerine katılma gibi haklar Sovyet insanlarının günlük yaşantılarında gerçekleştirilmektedir.

Bulgaristan'dan İvan Todorov ve Süleyman Gavazov

BİRLİK — Bulgaristan'da sendikal örgütlenme ile işçi sınıfının siyasi hareketinin örgütlenmesi arasındaki bağın nasıl oluştuğunu anlatır mısınız?

— Her ülkede işçi sınıfının gelişmesinin şartları ayrıdır. Bulgaristan'ın bir özelliği işçi sınıfının ilk adımları ile birlikte Sosyal Demokrat İşçi Partisi — o zaman parti bu adla anılıyordu — nin de oluşmasıdır. Parti, işçi sınıfı ile birlikte, hatta işçi sınıfı daha zayıfken doğmuştur. Bizde işçi sınıfının yöneticileri, örneğin Georgi Dimitrof olsun, Kirkov olsun sendika işçisiydi, hem de Parti yöneticisiydi. Daha başından sendikalarla parti arasında çok sıkı bağlantı vardı. Bu en ideal yol demiyoruz, ama Bulgaristan şartlarında bu en doğru olduğunu kanıtladı. Buna en açık örnek Dimitrof'tur. O, sendika işçisi olarak işçi sınıfının örgütlenmesinde önemli bir rol oynadı, Parti'de de. Kısaca, Bulgar sendikal örgütlenmesi ilk adımlarıyla birlikte Parti etkisi altına girmiştir. Ama bu zorla olmamıştır. İşçi sınıfı bunu gönüllü olarak kabul etmiştir. Ülkemizde işçi sınıfının sendikal hareketinde hiç bir zaman burjuva liderleri olmamıştır.

I.Todorov

1923'de faşist darbeden sonra Parti illegal şartlarda çalışmaya başladı. Buna rağmen tüm işçi sınıfı Parti'nin etkisindeydi. Parti, legal ve illegal biçimleri birleştirerek yöneticiliğini sür dürdü.

BİRLİK — Parti'nin bu yönlendiriciliği nasıl oldu, örgütlenme biçimi nasıl oldu açıklar mısınız?

— Sendikalar bağımsız örgütlerdir. Parti'nin etkisi daha çok ideolojikti. Bu etkileme kadrolar, yöneticiler kanalıyla oldu. Faşist darbeden 4 - 5 yıl sonra Parti, Bulgaristan İşçi Partisi adı altında ortaya çıktı. Legalde BİP, illegalde BKP olarak faaliyetini sürdürdü. Daha kitlesel nitelik taşıyan BİP kanalıyla sendikalar yönetildi. Yalnız şunu söyleyeyim, Parti sendikalara yönetici tayin etmiyordu. Parti işçilere şimdi de söylemiyor şunlar seçilsin diye. İşçi sendikalarında yöneticiler seçilirken, işçiler bunların komünist olup olmadığını bilmiyorlardı. Bunlar kendi çalışmaları, disiplinleri, otoriteleri ile seçilmeye layık görülüyor, seçiliyordu.

Bulgaristan'da bir zaman burjuva parti ve hükümetleri işçi sınıfının gücünü anlayıp, sendikalara el koymak istedi. Resmi devlet sendikaları oluşturuldu. Biz bunları sarı sendika diye atmadık. İçinde çalıştık. Yönetim seçimleydi. Burjuvazi aday gösterdi, polise yakın adayları vardı. Seçimde bizim arkadaşlarımız kazandı. Öyle ki bu sözde devlet sendikaları, hem de faşizm zamanında greve de katılırdı, işçilerin çıkarları için mücadele de verirdi. Bunlarda yürüttüğümüz çalışmayla onları savaşkan birer sendika haline getirdik.

Burjuva sınıfı daima işçi sınıfını kontrol altına almaya çabalar, çeşitli yollar arar. Partinin bunu gözönünde tutması gerek. İşçilerin günlük menfaatlerini koruyarak işçi sınıfının bilincini yükseltmeli ki, işçiler kendi yolunu seçebilsin. Burjuva sınıfı demokrasi sözü altında işçi sınıfına bazı haklar verir, daha doğrusu verdiğini gösterir. Bu, sözde demokrasidir, sözde haktır. Burjuvazi boşboğazlıktan kazanır. Gerçekte işçi sınıfı örgütlenmesinden korkar. İşçi sınıfı örgütlenmeden mücadelede başarı kazanılmaz.

BİRLİK — Ülkenizde sendikal örgütlenmenin yapısı hakkında bilgi verir misiniz?

— Sendikal örgütlenme bizde iki hatta gidiyor.. Bir tanesi saha üzerinde giden örgütlenmedir. Örneğin makine - iş, maden - iş, yol - iş, sağlık, öğretmen, PTT işçileri, devlet işyerlerinde çalışanlar, ticaret - iş, kimya - iş gibi. Sendika yalnız işçileri değil, tüm çalışanları içine alır.

Bizde bütün köylüler sendikalıdır. Köy İktisadiyatı ve Gıda işçileri Sendikası en büyük sendikalardan birisidir. Gıda işkolu çok gelişkindir.

Kültür işçilerinin de ayrı sendikası vardır. Bizde sanatkârların yaratıcı örgütleri vardır, örneğin Yazarlar Birliği, gazeteciler, mimarlar, ressamlar, artistler birliği gibi. Bütün bunlar kültür işçileri sendikasının kollektif üyesidirler.

Örgütlenmenin diğer yanı şudur: Sendikalar Merkez Konseyi vardır. Bu, saha üzerine kurulu değildir, tüm ülke çapındadır. Buna bağlı sancak (vilayet) komiteleri vardır. Bu sancak komiteleri, saha üzerine kurulu sendikaların kararlarını hayata geçirir. Hemen her sancak komitesinde yol - iş, öğretmen, memur sendikalarından kadro vardır. Bunun yanında bölgenin özelliğine göre değişik üyeler yer alır. Diyelim ki bir bölgede kimya işkolu ağırlıkta, oradaki sancak komitesinde bu işkolundan bir temsilci vardır.

BİRLİK — Burjuvazi sosyalist ülkelerdeki sendikacılık konusunu çarpıtarak, sendikaların özgürce çalışmadığı yolunda sürekli yayın yapar, işçilerin ezildiği yalanını söyler. Bu konuda ne dersiniz?

— Sizi bu propaganda güç durumda bırakıyor, fakat bize o kadar gülünç geliyor ki, cevap bulamıyoruz. İşçi sınıfı iktidarda, kendi kendine mi grev yapsın?

Bizde işçiyi işten çıkarmaktan güç iş yoktur. Bir adam çalışma yerinde olumsuzluk yaratsın. Bir kere, iki kere, üç kere derken, uyarıları dinlemeyip, yanlışlarını sürdürürse, işten çıkarmaktan başka çare kalmadığı zaman, işten çıkartılır. Ondan sonra bu adam sendikalar mahkemesine gider, burada tekrar af edilip görevine dönebilir. Af edilmezse devlet mahkemesine, oradan en yüksek mahkemeye kadar başvurur, sonuç olarak bunların yüzde '90'ı sonunda görevine döner. İşçiler en iyi şekilde korunmaya sahiptir. Bütün bunlar, gösteriyor ki, sosyalizm bilinç, eğitim, kültür işidir. Bu yüksek bilinç, eğitim, kültür seviyesine ulaşılsın ki sorunlar çözümlensin.

Kuruluşunun 30. Yılında
DÜNYA BARIŞ KONSEYİ

Federal Almanya'nın Batı Berlin'e Yönelik Tertipleri

Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin ileri gelen gazetelerinden «Neues Deutschland» 6. 4. 1979 günü «Hayal ile Gerçek Arasındaki Sınırlar» başlığı altında, aşağıdaki makaleyi yayınlamıştır:

Bir süredir özellikle Federal Almanya Cumhuriyeti'nde ve Batı Berlin'de batılı yayınlarla, Avrupa Parlamentosu için Federal Almanya milletvekilleri arasından seçilecek üç milletvekilinin Batı Berlin'den olacağını içeren bir haber ortaya çıkmıştır. Eğer bu haber doğrulanısa, hayal ile gerçek arasındaki sınır, bu haberin sahiplerinin düşündüğünden çok daha çabuk farkedilir.

Genelde bilindiği gibi 3 Eylül 1971'de imzalanan Batı Berlin hakkındaki dörtlü anlaşmanın doğruluğu kanıtlanmaktadır. Bu anlaşma genel olarak bugün tanınmaktadır ve bu anlaşmanın taşıdığı ağırlığı küçümsemek için sürekli gayret gösterenler buna çare bulamamışlardır. Gerçekte Sovyetler Birliği, Demokratik Alman Cumhuriyeti ve diğer sosyalist devletler, Batı Berlin ile ilişkilerin gelişmesinde sorunların çözümüne anlayışlı bir yaklaşım göstermek suretiyle, istikrarlı, barışa yönelik ve uzun süreli politikalarıyla, durumun normalleşmesi için yoğun bir uğraşı vermişlerdir.

Dörtlü anlaşma, yumuşama sürecinin Batı Berlin'e ulaşması için uygun koşullar getirmiştir. Bu anlaşmaya başında karşı çıkanlar, şimdi bu anlaşmanın imzalanmasıyla sonraki yıllarda ulaşılan ilerlemeyi tanıyor ve takdir ediyorlar. Bu ilerlemenin, anlaşmanın temelini teşkil eden metin ve ruhunun dikkate alınması sayesinde gerçekleştiğini vurgulamak gereksizdir.

Federal Almanya'nın ve Batı Berlin Senatosunun ulaşılmış sonuçları tehlikeye sokan tutumları görmezlikten gelinemez. Bu tür tutumların niteliği, dörtlü anlaşmanın çekirdeğini oluşturan şu cümleden kendiliğinden ortaya çıkmaktadır: «Batı Berlin Federal Almanya'nın bir bileşeni değildir ve Batı Berlin Federal Almanya tarafından yönetilemez.» Buna göre bu tür tutumlarla Senatonun politikasında ve Federal Almanya'nın yüksek icra organlarında bu anlaşmanın tüm taraflarının yararına olmayan bir durum gelişmekte olduğu söylenebilir.

Sovyetler Birliği'nin, Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin ve diğer sosyalist devletlerin tıpkı Karşılıklı Ekonomik Yardım Konseyine üye ülkeler arasında olduğu gibi Batı Berlin ile AET ülkeleri arasında da normal ekonomik ilişkilerin gelişmesi konusunda tutumlarının olumlu olduğu bilinmektedir. Şimdi ise Batı Berlin'in, Avrupa Parlamentosu için öngörülen milletvekilleri aracılığıyla batılı politik grubun içine alınması isteniyor. Bu, Dörtlü Anlaşmaya kaba bir şekilde karşı çıkmadır.

Doğrudan doğruya Federal Almanya Cumhuriyeti'nin bir yasası Batı Berlin için uygulanmıştır ve bu yasaya göre Federal Almanya Cumhuriyeti için öngörülen milletvekillerinin üçü «Berlin Ülkesi»nden seçilecekmiş! Bu, 17 Şubat 1979'da Batı Berlin'de yayınlanan Federal Almanya Cumhuriyeti Avrupa Parlamentosu milletvekilleri seçiminin uygulanışını ve hazırlanışını içeren talimatnamede ifade edilmiştir. Bu talimatnamenin 85. paragrafında ifade aynen şöyle: «Ülkeler - Berlin, Bremen ve Hamburg.» Tüm bu gerçekleri dikkate alırsak, ortaya şöyle bir soru çıkıyor: «Bu dörtlü anlaşma ne için imzalandı?»

Batılı yetkili merciler bu dörtlü anlaşmanın sadece Sovyetler Birliği ve Demokratik Alman Cumhuriyeti ile bağlantılı olduğunu düşünerek böyle davranışlarda bulunamazlar.

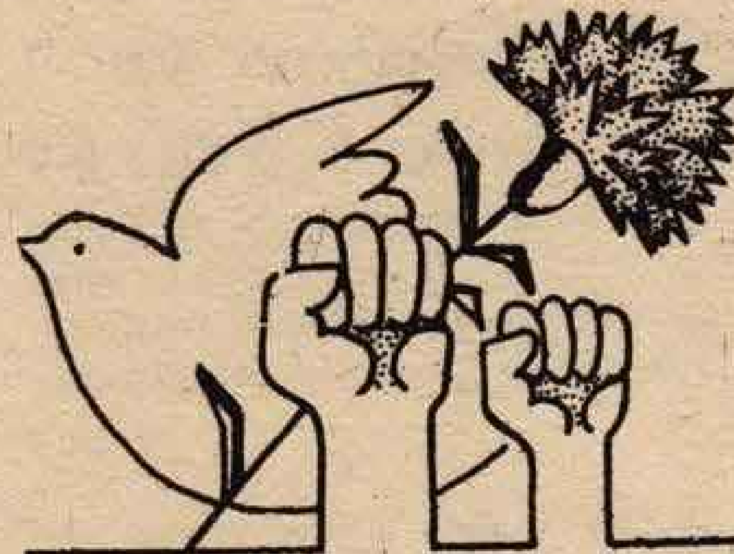
Bu sorun daha derinlemesine ele alındığında, Federal Almanya'nın, daha öncelerde olduğu gibi, dörtlü anlaşmayı kendi iktikamcı politikası anlamında yorumlamak istediğini düşünmekten kimse kendini alamaz.

Federal Almanya Batı Berlin'de başına buyruk varlığını kuruyor. Oraya yerleşen makamların sayısı artmıştır. Bonn devletinin hükümet ve parlamentosu düzeyinde tıpkı diğer kuruluşlarda olduğu gibi yoğun bir faaliyet vardır.

Federal Almanya'dan resmi şahsiyetler Batı Berlin'i ziyaret ediyorlar ve bu ziyaretleriyle Federal Almanya Cumhuriyeti'nin artan varlığını göstermek istiyorlar. Batı Berlin'de Federal Diyet Meclisi ve Federal Kon sey komisyonları hemen hemen Bonn'dan çok burada toplantı yapıyorlar. Aynı şekilde yine Federal Almanya Cumhuriyetinin resmi şahsiyetleri Batı Berlin'de toplantılar yapıyorlar. Bunun en yeni örneği, Federal Almanya Cumhuriyeti Cumhurbaşkanının Batı Berlin'e gelişi ve yeni Kongre merkezinin açılışında bulunmasıdır.

Kaldı ki, transit geçitte yapılan akıl almaz yolsuzlukları sürdürmek için insan satan suç çeteleri devletçe hoş görülüyor ya da kayırılıyor.

Bu dörtlü anlaşmanın ağırlığını küçümseyenler ve anlaşmayı tutumlarıyla zedeleyenler her şeyin bir sonu olduğunu bilmelidirler.

DÜNYA BARIŞ KONSEYİ HABERLERİ

DBK EYLEM PROGRAMI'NDAN

— Vietnam Halkının Zaferinin Yıldönümü kutlaması 30 Nisan
— Şili Kültürünü Koruma Uluslararası Forumu - Torun (Polonya) Mayıs 3-5, 1979
— Mayıs 7-13 Avrupa Güvenliği İçin Eylem Haftası - Federal Almanya'nın savaş suçlularının cezalarını kısıtlama eğilimine karşı hareket.
— 9 Mayıs'ın kutlanması — Avrupa'da 2. Dünya Savaşının bitmesi faşizme karşı zafer.
— Paraguay halkının mücadelesi ile dayanışma haftası (14-20 Mayıs)
— Afrika Kurtuluş Haftası 18-25 Mayıs

DBK YAYINLARI

Dünya Barış Konseyi Başkanlık Komitesi üyesi Polonyalı gazeteci ve yazar Vieslav Gornicki, Ocak - Mart aylarında Hindiçin Yarımadasında yaptığı incelemelerden sonra hazırladığı gözlemci raporunda, Kamboçya'da Çin'in güdümündeki Pol - Pot - Ieng Sary yönetiminin ülkede yarattığı tahribatı anlatıyor. Soykırım, sosyal yapının tahrip edilişi, açlık, sağlık, ekonomi, haberleşme, kültürel miras vb. başlıklar altında ülkede yaşanan olayları anlatan Gornicki, raporunun bir yerinde şöyle diyor: «Eğer Teng Hsiao Ping şimdi Çin yöneticilerinin Kamboçya'da olan bitenden 'haberdar edilmediğini' söylüyorsa, yalan söylüyor.»

(Vietnam - Kampuchea 1979, DBK Yayını.)

Çin'in yayılmacı istekleriyle Vietnam'a saldırması ve bu saldırıyı «cezalandırma», «Vietnam'ın Kamboçya'ya saldırısına karşılık vermesi» vs. şekilde yansıtmaya çalışması üzerine Vietnam Barış Komitesi Çin - Vietnam ilişkilerinin tarihi gelişimini anlatan bir broşür hazırladı. DBK tarafından yayınlanan broşürde, 1945'lerde Vietnam halkının Fransız sömürgecilere karşı verdiği mücadele zamanından başlanarak Çin'in Vietnam'a gösterdiği düşmanlık belgelendi. Vietnam Barış Komitesi broşürde Vietnam halkının görüşünü şöyle dile getiriyor: «Biz Çin halkına bugün de büyük değer veririz. Gerici güçlerle, diğer Çin yöneticilerini, gerçek devrimcilerle Çin halkının çıkarlarına aykırı hareket edenleri ayırırız.» Dün yanın barış yanlısı güçleri de Vietnam halkına DBK Başkanı Romesh Chandra'nın ağzından sesleniyor: «Vietnam dünya için savaşıyor, dünya Vietnam için!»

(CHINA'S HOSTILITY TO VIETNAM, DBK Yayını)

ÇALINAN ÇOCUKLUK

KAPİTALİST ÜLKELERDE ÇOCUKLAR

BATI ALMANYA

Bir Okul Hikayesi

Batı Alman Hameln kasabasındaki bir okulun yedinci sınıf öğrencilerine (12-15 yaşları arası) aynı soru sorulmuştu: «Auschwitz, Dachau ya da Maidanek hakkında neler biliyorsunuz?»

Biri, «Politikacılar, değil mi?» diye cevap verdi.

«Orada büyük bir savaş olmuştu.» dedi bir başkası.

Üçüncüsünün cevabı, «Hiç duymadım» oldu.

Hiç duymadım... Bu cevabı veren altı kişi vardı. On kişi ağızlarını bile açmadılar. Sorunun ne olduğunu bilen sadece iki kişiydi.

Bu cahillik nereden geliyor?

1969 da hazırlanan okul programı, Şarlman krallığına 80 saat, nazi düzenine ise sadece 7 saat ayırıyordu.

Günümüz ortaokul öğrencileri İkinci Dünya Savaşının bitiminden yıllarca sonra dünyaya geldiler. Batı Almanya'da bazı kişiler var ki bunun geçmişi unutmak için resmi açıdan gayet iyi bir neden olduğunu düşünüyorlar. Pratikte, bu «unutkanlık» çoğunlukla nazi rejiminin savunması ve onun ideolojik mirasçılarının cesaretlendirilmesi sonucunu getiriyor. Bütün bunlar okulları etkiliyor ve çocukların tarih dersleriyle okul duvarları dışında öğrendikleri geçmiş hakkındaki bilgileri çarpıtıyor.

Hannover'de bir okul müdürü ve iki öğretmen hakkında hâlen bir soruşturma yürütülüyor. Tarih ve Lâtince öğretmeni Krah öğrencilerine 1938'de yayınlanan «Nasyonal Sosyalist Dünya Görüşünün Ana Hatları» ve 1942'de yayınlanan «İnsan Irkları üzerine Dersler» adlı kitapları okutmuş. Yardımcısı, Almanca ve Fransızca öğretmeni Luthardt ise daha çok eylemsel faaliyetler düzenlemiş. Bu öğretmenin teşkil ettiği gençlik grupları neo-nazi Hoffmann'ın yarı askeri örgütlenmelerine katılmış.

Ama okul müdürü Kausch daha da ileri gitmiş. SS malülleri yürüyüşünde yaptığı bir konuşmada «Hitler, Almanların kendi kaderlerini tâyin etmelerine büyük katkısı olan bir siyaset adamıydı» demiş. Dahası, «Diğer Hitler» adlı kitaba bir önsöz yazmış. Ve bu adam 1500 öğrencili bir lisenin oniki yıldır müdürlüğünü yapıyor.

Öğrenciler için yayınlanan bir gazetenin editörü Giessen'de kentin, Okul Birliği'ni ziyaretiyle ilgili olarak yayınladığı yazıyla bir skandalın patlak vermesine sebep olmuştur.

Mahalli okullardan birinin içinde yeralan Okul Birliği'nde gazeteci kasetle çalınan bir marşla irkilmiş. Okul Birliği'nin sekreteri «Bu Hitler'in en sevdiği marş'tı» demiş gazeteciye. Kapının üzerinde şöyle bir yazı asılıymış: «Burada biz insanları Alman selâmıyla selâmlarız.» Hatırlanacağı gibi nazi egemenliğinde «Alman Selâmı» sağ kolu yatay vaziyette ileri doğru uzatarak ve «Yaşasın Hitler» diye bağırarak verilirdi.

Editör daha sonra Siyah Öncü Örgütü'nün kampını ziyaret etmiş. Orada gördüğü gençler askeri üniformaları, postallar giyiyor ve berelerinde SS'lerin kurukafa amblemini taşıyorlardı.

Okul çağındaki gençler hakkında çıkan yazı şehir konseyini telâşa düşürdü. Ve üç kişilik bir inceleme heyeti okula gönderildi. Ama bir gün sonra Giessener Anzeiger adlı gazete inceleme heyeti başkanının şu açıklamasını yayınladı: «İnceleme sonucunda okulda bir Sağ Radikalizmin işaretine rastlanmamıştır.»

Batı Almanya'da bu ve buna benzer bir çok olaya sık sık rastlanıyor ve bunlar genellikle basın, radyo ve televizyon'da tartışılıyor. Böylesi olayların bir çoğu yeni yayınlanan ve «Hayalet Demokratlar veya Geçmişin günübirlik olayları» adlı kitapta yer almaktadır.

Şu anda Federal Almanya'da çocukların yürek ve kafalarını çelmek için yoğun bir mücadele veriliyor. Gelecek neslin kaderi ve onların kendileri için inşa edecekleri gelecek bugünün gençlerinin dünün dolaplarını ne kadar iyi kavrayabileceklerine bağlı.

ABD'de yaşayan çocuklardan bir görüntü:

Bir çocuk Kolombiya'daki inşaatta tuğla taşıyor ve

Kaliforniya'daki tarım işletmelerinde çalışan çocuklar.

«DÜNYA ÇOCUK YILI»NIN ANLAMI ÇARPITTIRILMAMALIDIR

1979 yılını «Çocuk Yılı»na süslemeye çalışan insanlık, böylece önüne, kapsamlı ve değerli amaçlar koymuştur. Bu amaçlar evrensel boyutludur ve ulusal boyutta daraltılmamalı, bu yöndeki eğilimlere prim verilmemelidir.

Bunun en somut örneğini Türkiye'de görüyoruz. Bir yaş öncesi çocuklarda ölüm oranının binde 16'ya yaklaştığını, on binlerce çocuğun okuma, yüz binlercesinin okumayı ilerletme olanağı bulamadığı bir ülke olan Türkiye'de çocuk sorunu, toplumsal sorunların üzerine gidilerek ele alınmalıdır. Bu somut kapsam dışında yapılan her türlü girişim, sorunu çarpıtmaya, örtbas etmeye yöneliktir.

23 Nisan kutlamaları, yerli egemen güçlerin sorunu çarpıtmaları için bir çıkış noktası olarak kullanılmak isteniyor. Bir kaç olumlu motif dışında çocuk sorunu hem evrensel boyutlarından uzaklaştırılmış oluyor, hem de somut içeriği gözlerden saklanıyor.

Bu istismarın en göze batan örneği «Çocuk Parlamentosu» oldu:. Böylece, «egemenlik» kavramının sınıfsal özü boşaltılmak istendi. Burjuvazi, kendi sınıf egemenliğinin ve tarihsel gericiliğinin kurumsal araçlarını «demokratiklik» cilâsına boyayıp sunmayıyı denedi. Buna çocukları ve onların özlemlerini alet edebileceğini sandı.

Belki eğitim alanında emekçi çocuklarına, egemen kültürün kıskacı ile, egemenlik kurumlarının «demokratik»liği aşılanabilir ve bu kurumların onlara da açık olduğu demagojisine bir kültürel temel yaratılabilir. Demokrasinin sınıf özünü çarpıtmaya yönelik bu tür düzenlemelerin çocukların kafalarında belli ölçüde şartlanmalar yarattığı da doğrudur. Ancak günümüzde bu safsafalar yankı bulmamaktadır. «Ulusal coşku»nun süslü bayramlarından kitlelerin genel ilgisizliğine çarpıp sönen bayramlara gelinmesi bunun kanıtı sayılmalıdır. Çocuklar da bu yeni tutumun içindedirler.

Ne ki, çarpıtma ve özünü boşaltma heveslerine rağmen, insanlığın genel talepleri etkisini Türkiye'de de duyurmuştur. Parlamento kürsüsünden çocukların silahsızlanma çağrısı yapabilmeleri, barıştan ve kardeşlikten sözedebilmeleri, çocuk suçluların affedileceğine dair «vaadlerde» bulunulması Çocuk Yılı'nın ilk kazanımları sayılmalıdır. Bu etkinin yaygınlaştırılması ve çocuklar lehine yeni düzenlemelerin gerçekleştirilmesi gerekir.

Çocuk ve ana sağlığının korunması yönünde köklü önlemler,

Çalışan kadınların çocuklarına kreş açılmasının yasal zorunluluk haline getirilmesi,

Her çocuğa parasız öğrenim ve öğrenimini derinleştirme hakkı.

«Çocuk suçlular» kavramı yerine çocuk eğitimi anlayışına dayalı düzenlemeler.

Okul öncesi eğitimin kurumlaştırılıp yaygınlaştırılması ve koruyuculuğun benimsenmesi,

Çocukların reklam aracı olarak kullanılmasının kesinlikle yasaklanması,

Çocukların çalıştırılmasının kesinlikle önlenmesi,

Çırakların her yönlü ekonomik ve sosyal olanaklara kavuşturulması,

Çocuklara yönelik yayınların yozlaştırıcı etkilerinin ortadan kaldırılması.

Ve tüm dünya çocukları yararına, dünya barış güçlerinin öne çıkardığı önlemlerin alınması yönünde hükümetlerin gerekli duyarlılığı göstermesi.

Dünyanın bütün çocukları, kendilerinin istismar edilmelerini değil, yukarıdaki isteklerinin yerine getirilmesini istiyorlar. Onların çocukluklarını «doyasıya» yaşamalarına engel olacak ekonomik ve politik tutumlardan kaçınılmasını talep ediyorlar.

FUJİ-YAMA...

Gerçekçiliğin Düş Gücü ve Örgütlülük

Cengiz Aytmatov, sosyalist kuruluşun kırlarda gerçekleştirilmesi sırasında yaşanan güçlükleri ve insan gerçeğini olduğu gibi kavrayarak Sovyet edebiyatına yetkin bir anlatım gücüyle getirmiş yazarlardandır. Yer yer destansı bir lirizme varan anlatım güzelliği, olayın süslenmesinden çok, daha akıcı ve etkili yansıtma amacına dayanır onda. Daha doğru bir deyişle, Aytmatov, gerçekliği en yalın, ama en canlı görünüşüyle verebilmek için üslûba özen gösterir. Üstelik anlatımındaki olanca sıcaklık ve etkileyici duyarlık, okuyucuyu olayın bir parçası haline getirirken, ayni zamanda onu okuyucuya daha boyutlu kavratma yönelişindedir, eserlerindeki büyüleyici şiirsellik, eleştiri olanağını yok etmez, güçlendirir. Bu özelliği, Fatih Şehir Tiyatrosu'nda gösterilmekte olan «Fuji-Yama» oyununda da gözlenmektedir.

Sanatın dönüştürücü işlevinin hangi düzlemde gerçekleşebileceğini konu edinen oyun, ülkemiz sanatçısı için de oldukça öğretici olması gereken açıklamalar getirmektedir. Oyunda, faşizme karşı savaşın alabildiğine çetin ve acımasız biçimde sürdürülmesi gereğinin henüz gündemde olduğu günlerde, savaşın insanlığa getirdiği yıkım ve acıları anlatan güçlü bir şairin yalnızlığa itilmesi konu alınmıştır. Şair, İkinci Dünya Savaşı'nın kıyasıya sürdüğü bir ortamda savaşı kötülemekte, üstelik Hitler faşizminin cezalandırılacağı bir sırada bunu yapmaktadır. Bu, şairin haklı bir savaşa da karşı olduğu anlamında yorumlanarak tutuklanmasına ve sürgüne gönderilmesine yol açar. Şairin çok yakın arkadaşları olan oyun kişileri, daha sonra itibarı verilen, ama yeteneği körelmiş ve yozlaşmış bir kişi olarak sürgünden dönen sanatçıya karşı kendilerini şu ya da bu ölçüde sorumlu görerek olayı yeniden tartışırlar. Oyunda olumlu tip olarak çizilen Mehmet, ayni zamanda, yeni sosyalist insanın yaratılmasında işçi sınıfının hemen yanında yer alan aydınlar olarak eğitim emekçilerini; Dosbergen de, son anda da olsa işçi sınıfının ve dolayısıyle insanın sınıfsız geleceğinin saflarına katılan kırsal kesim emekçilerini temsil eder. Nitekim yazar, şaire karşı sağlıklı bir özeleştiriyi ve kendi bildirisini Mehmet'in ağzından verir. Bu bildiri, kısmen de olsa yanlış yorumlara yol açtığı için, üzerinde durulmayı gerektirmekte, gerçekçiliğin düş gücü ve bunun yazarın örgütlülüğüyle bağının ele alınmasını zorunlu kılmaktadır.

Lenin, «düş ile gerçeklik arasındaki çelişki»ye değinirken, Rus devrimci-demokrat eleştirmen Pisaref'ten şöyle bir alıntı yaparak ekonomistleri eleştiriyor: «Kurduğum düş, olayların doğal akış hızını aşarak aynı doğrultuda yol alabilir.. (bu) düş, herhangi bir zarar getirmek şöyle dursun, çalışan insanın gücünü destekleyip güçlendirir bile.. Eğer düş gören insan, düşüne ciddiyetle inanırsa, yaşamı dikkatlice gözlerse... düş ile gerçeklik arasındaki çelişmenin zararlı hiç bir yönü olmaz. Düşlerle yaşam arasında bir bağ bulundukça, herşey yolunda gidiyor demektir.» Ve şunu ekliyor Lenin: «Ne yazık ki hareketimiz içinde bu tür düşler çok azdır.» Bu demek oluyor ki, gerçekliğe sıkı sıkıya bağlı kalmayı sürekli savunan ve yalın gerçekten en büyük yararı işçi sınıfının sağlıyacağını söyleyen Lenin, düş kurmanın da gerekebileceğini öne sürüyor. Ama hangi düş? Gerçekle arasında sıkı bir bağ bulunan ve görünüşte gerçekle çelişiyor olsa bile, gerçeğin içinde gizlice gelişmekte olanı dışa vuran düş! Daha kesin deyimiyle, gerçeğin içinde yeni yeni oluşan gerçektir bu. Elbette bu yeni oluşan gerçeğin dışa vurulmasında yanılma payı vardır ve bu pay ne kadar azsa, düşteki gerçek o kadar çoktur. Bu ise niyetle ilgili olan birşey değildir; gözlem gücünün bilimsel verilere ve kazanılmış deneylere dayanmasına bağlıdır.

Bu durumda, özellikle sanatta düşe ihtiyaç vardır. Çiçeğin açmaya ihtiyacı olduğu kadar çok hem de! Ne var ki, sanatçının bu ihtiyaçla birlikte kaçınılmaz olarak gelen yanılma payı karşısındaki tavrımız ne olmalıdır? Sanatçıya sonuna kadar hoşgörü ve özgürlük tanınması mı? Yoksa ilkeli bir esneklik mi?

Birincisi, sanatçıya gerçek gücünün üstünde bir yer verilmesine ve gerçekliği algılamada onun bireysel yeteneğine gereğinden fazla güvenilmesine yol açar. Oysa bu, artık sanatçının sorumsuzca yanılmasını ve ondan etkilenecek insanların da yanıltılmasını getirecektir. Düş gücü, ilerletici değil, geriletici bir işlev yüklenecektir.

İkincisi, yanılma payının en azda kalmasını ve yazarın yanılgıları için sorumluluk duymasını sağlıyacaktır. Nitekim, gerçekliğin görülmekte ve görülecek olan biçimlerini yaratma konusundaki güncel görevini, kollektif bilincin katkısıyla daha eksiksiz yapacaktır. İşte sanatçının bireysel yeteneği, gözlem, sezgi ve düş gücü karşısındaki esneklik, bu kollektif bilincin en yüksek düzeydeki örgütlülüğü tarafından belirlenirse, yaratıcı özgürlük **gerçekten yaratıcı** bir güç olacaktır.

Öyleyse ilkin yazarın kendisi bu ilkeli esnekliği, yani **yanılma payı için sorumluluk duymayı** benimsemelidir.

Aytmatov'un sözünü ettiği «sanatçı diyalektiği» aslında bundan başka birşey değil. Sanatçı, kendi «en derin ruhsal çelişkilerini» içinde bulunduğu sınıfsal gerçeklikten ayrı yaşayamaz. Bu çelişkilerin, toplumda şu ya da bu ölçüde belirtileri vardır. Yine o, bu çelişkileri sadece boşalma amacıyle yansıtmaz, onların aşılması isteğindedir. Savaşın acılarını en derin biçimde ve ilk olarak belki o duyar. Hayat karşısındaki sanatçı duyarlığı bunu gerektirir de zaten. Ama o, yaşanan acıların, savaşın, kaçınılmaz olan savaşın rahminde büyüyen barış için olduğunu görmezden gelemez. Savaşın yıkıcı olduğu doğru, ama bu, faşizmin öldüren savaşı için doğru! Oysa artık, insanlığın bu belâdan kurtulması an meselesidir, savaş, giderek sona ermekte ve üstelik büyük bir doğuma hazırlanmaktadır: Barışa ve onun güvencesi olarak sosyalist sisteme! Sanatçı, bu diyalektiği yansıtmaktan yoksun kalmamalıdır.

«Sanat insan ruhuna yüksek ahlâk tohumları ekmelidir. Ama nasıl? İşte bütün sorun burada.. Sanatçının bitmez sorunu..» diyor Aytmatov ve buradaki 'nasıl'ın ne olduğunu da gösteriyor: Sanatçının bilincine en yakın insanlar, ona sürekli bir esneklikle yaklaşacaklar, ama eleştirilerini, olumlu, yapıcı eleştirilerini sürekli yapacak, onun yaratıcı gücünü diri tutarak, yalnızlığa düşmesinin sürekli önünü alacaklardır. Bu yapılmadığı sürece, kollektif bilinç, yönlendirici sorumluluğunu yerine getirmiş sayılmaz. Öte yandan sanatçı da buna açık olmalı, Mehmet ve benzerlerinin sosyalist bir geleceğe yönelik eleştirileri karşısında içine kapanmayı değil, onlarla arasında her zaman gerekli olan diyalektik uyumu sağlamalıdır. Bu olmazsa, sanatın insan bilinç ve duyarlığına sağlık getirme, onu ilerletme işlevi başarılamıyacaktır.

Şimdi Aytmatov'un, estetik gerilimi son derece başarılı ve yalın bildirisinden, sanatçı yanlışlarının bağışlanması sonucunu çıkarmak, safdillik değilse gerçekten saptırmadır. «Yanılgılara düşmek pahasına gerçeği aramaktan yılmamalıyız» mıdır Aytmatov'un bildirisi, yoksa «yanılgıdan nasıl korunabilirz» mi?.. Sanatçıyı, gerçeği en derin uçlarına kadar aramaya yöneltmede payı ve gerçeği sosyalist bir kavrayışla arama sorumluluğu duyan sanatçının diyalektik birliğidir, yanılgıdan kurtulmanın yolu. Her kim, işçi sınıfının devrimci mücadelesine «sanat emeği» ile katkıda bulunmak istiyorsa, ve her kim, sanatçı sorumluluğu, sosyalist sorumluluğun dışında tutmuyorsa, böyle ince bir konuda, «ince ince» saptırmalardan kaçınmak zorundadır.

FRANSA İŞÇİ SINIFININ SESİ

«Humanité»nin Yetmişbeş Yılı

l'Humanité
JOURNAL SOCIALISTE QUOTIDIEN
5c
Directeur Politique : JEAN JAURÈS
5c
LA RÉDACTION
LA POLITIQUE
LA GUERRE RUSSO-JAPONAISE
LES SUITES DU DERNIER ÉCHEC RUSSE

Bretagne : court-circuit dans l'électronique
Au nom du « progrès technique » le patronat veut supprimer des milliers d'emplois (Page 5)

ORGANE CENTRAL DU PARTI COMMUNISTE FRANÇAIS
l'Humanité

Fransız işçi sınıfının sesi günlük HUMANİTE Gazetesi geçen hafta kuruluşunun 75. Yıldönümünü kutladı. 18 Nisan 1904 günü birinci sayısı yayınlanan HUMANİTE o zamandan beri işçi sınıfının Fransa'da ve uluslararası düzeyde mücadelesine katkılarını sürdürüyor.

HUMANİTE, yayına başladığında, Fransız Sosyalist Partisi'nin organıydı. Siyasi yönetmeni Jean Jaures'di. İlk günkü başyazısında Jaures şöyle diyordu: «Bu gazetenin adı bile, tam kapsamıyla, Partimizin ne önerdiğinin kanıtıdır... Yalnız sosyalizm... her bir ulusun insanlığın bir parçasıyla kendisini nihayet barıştırmasını sağlayacaktır.» Jean Jaures, sonradan, Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı içinde, savaş aleyhdarı görüş ve tutumu nedeniyle gericiler tarafından katledilecekti.

Fransa'da sosyalistlerin birliğinin sağlanması uğrunda hiç bir gayreti esirgemeyen HUMANİTE 1905 Rus Devrimini de destekledi. 1911'de Marx'ın damadı Paul Lafargue'dan sonra, ilerde FKP'nin yılmaz önderlerinden olacak Marcel Cachin yazıişleri müdürlüğünü devraldı, ve 1918'de genel yayın müdürü oldu. Bu dönemde Parti içi bölünmelerde gazete çoğunluğun sözcüsü oldu ve Fransız Komünist Partisi'nin kurulmasında ve gelişmesinde önemli katkılarda bulundu. O zamandan bu yana da türlü güçlüklere ve engellemelere rağmen, Fransız işçi sınıfının doğrudan desteğine dayanarak, emperyalizme ve kapitalizme karşı mücadelesini sürdürüyor.

■ □ Humanité'nin Sürekliliği

l'Humanité
Le Mur des Fédérés
A BAS LA GUERRE IMPÉRIALISTE !
VIVE LE FRONT NATIONAL DE LUTTE POUR L'INDEPENDANCE DE LA FRANCE !
— A BAS — les capitulards et les traîtres!
L'ODIEUX MARCHÉ de Berchtesgaden
l'Humanité
Le peuple veut :
A bas l'équipe Pétain-Darlan qui conduit la France à la guerre !
en un front national de lutte pour l'indépendance de la France
l'Humanité
Travailleurs, exigez l'augmentation des salaires! Français, luttez pour la libération nationale du pays!
l'Humanité
ViVe l'Union de la Nation Française!

HUMANİTÉ, İkinci Dünya Savaşı patladığında, daha Nazi orduları Fransa'yı istilâ etmeden önce, kapitalist hükümetlerin başta gelen boy hedefi olmuştu. Bu yüzden 26 Ağustos 1939'da yasaklandı. Yasaklandı ama illegal yayınını durdurmadı. Faaliyeti Alman işgali altında da aralıksız sürdü. Nazi işgal rejiminin baskısı ve zulmü altında son derece güç koşullarda gizlice hazırlanması ve okuyucularına ulaştırılması uğruna işçi sınıfı nice yiğit evladını kurban verdi. Böylece HUMANİTÉ, Fransız Komünist Partisi öncülüğünde geliştirilip sürdürülen Fransız direniş hareketinin sesi oldu. Onunla da kalmadı: Yalnız komünistleri değil, Fransa'nın tüm yurtseverlerini ve demokratlarını da kapsayan Direniş'in örgütlenmesinde orta direk işlevini de yüklendi. Her iki işlevi de ne denli özveri ve başarıyla yerine getirdiğine tarih şahittir! 1944 Ağustosunda Paris ayaklanmasıyla birlikte legal yayına yeniden başladı.

1 Mayıs'lar Sanata Yansımalı

1 Mayıs, emeğin sermayeye, özgürlüğün zulme, güzelin çirkine karşı durmayan mücadelesinin bayraklaştığı ve tüm dünyada dalgalandığı bir gündür. İşçi sınıfı ve dünyanın bütün ilerici güçleri, bugünün tarihsel anlamını görkemli bir biçimde hayata geçirir, dünyayı kazanma savaşının eldeki tüm olanaklarını evrensel bir coşkuyla, yaratıcı bir çabayla uluslararası dayanışma için kullanır.

Sanat, 1 Mayıs'larda işçi sınıfının en etkili olanaklarından biridir. Emeğin sermayeye karşı mücadelesindeki şanlı sayfalar, burjuvazinin saldırıları karşısındaki yılmazlık, geleceğe umut ve güvenle bakış, 1 Mayıs'larda resimler, afişler, şiirler, marşlar, coşkulu bildiriler ve gösterilere sanatsal bir incelikle yansıtılır. İşçi sınıfı sanatçıları, yeteneklerinin olanca gücünü 1 Mayıs'ın anlamının her yıl daha da derinden kavranmasına yoğunlaştırır.

Bu evrensel çaba, ülkemizde de 1 Mayıs kutlamalarında etkili biçimde göze çarpar. Ülkemiz sanatçısı, ilk 1 Mayıs kutlamalarından bu yana, şiiri, resimleri ve marşlarıyla, yoksulluğun ve acıların bağrından yeni bir dünyaya uzanan ellerin anlatılmasında sorumluluk duymuş, yeteneğini işçi sınıfına armağan etmiştir. Nazım'ın devrimci geleneği, şiirde kalmamış, sanatın bütün biçimlerine yayılmıştır. Özellikle 1976 1 Mayıs'ında ve sonraki kutlamalarda sanat, afiş, resim, şiir, gösteri ve marşlarla her türlü olanağını, bugünün, tarihsel içeriğiyle daha iyi, daha sıcak, daha derin özümletilmesine yöneltmiştir. İşçi sınıfımızın ileri sendikal örgütü DİSK'in 1 Mayıs'lar öncesinde açtığı afiş yarışmaları, sanatçıyı özendirme sanatını daha bilinçli ve sorumlu bir duyarlıkla uygulamaya isteklendirme yönünden, denebilir ki, son derece önemli bir görevi yerine getirmekte, işçi sınıfı sanatının oluşmasında üzerine düşeni üstlenmektedir. Yarışmalara katılan ürünler içinde, gerçek hayatın bağrından yetkin bir estetik düzeyle yaratılmış olanların azımsanmıyacak sayıda olması, bunun açık bir göstergesidir. Dahası, içlerinde işçi sınıfı sanatının kalıcı öğelerini özümlemiş ürünlerin de vardığı, yalnız bugün için değil, gelecek için de umut verici olmaktadır.

Ne var ki bu çalışmalar içinde montajcı, uyarlamacı bir anlayışla ortaya konmuş olanlar da görülüyor ve bunlar hiç de az değildir. Oysa işçi sınıfının yaratıcı mücadele geleneği, sanat ürünlerinde kendini göstermektedir. Zengin, çelişkilerle dolu, aşılması gereken yanlışları olduğu kadar, sağlıklı, diri yanlarıyla da ele alınmayı bekliyen bir hayat var. Güncel ilişkilerin insani duyarlığa durmaksızın yığdığı, sarsıcı, capcanlı öğeler, hayatın genel gidişini bilince açıklayıveren olaylar, umursanması gereken ayrıntılar var. Bunları, yeniden ayni biçimleriyle anlatmanın sanatsal olduğu kadar, yaşamsal etkileri de düşük oluyor. Daha doğrusu, anlatılmış olanın tekrariyle gerek estetik, gerekse benimsenecek değerler yönünden ilerliyen, ilerleten, en azından yeteri kadar ilerleten bir sanat çabasına varılamıyor. Üstelik, işçi sınıfının ,emekçilerin, ekmek kavgası verirken, bunu, yalnızca genel doğrulara, ortak deney ve alışkanlıklara bağlı kalarak değil, güncel ve yerli olanakları kullanarak yaptığı unutulmamalı. Sanat, bu gerçeği göz önünde tutmak ve yansıtmakla yükümlüdür, Bunun ülkemizde yeterince başarıldığını söylemek oldukça güçtür.

Çoğu kez, afiş ve resimlerde, emekçilerin idealize edildiği de görülüyor. Renkler ve çizgiler, ya son derece geleceğe ait, ya da henüz sınıf olmanın başlangıcındaki öfke ve kabalığı aşamamış, davranışlarını bilinciyle denetleyemeyen bir işçiyi anlatıyor. Gerçekçi sanat, yüceltme ve kabalaştırmadan kaçınmak zorundadır. Böyle olduğu ölçüde sonuçları da kalıcı olacaktır. Özellikle 1 Mayıs'larda emekçilerin kendilerine ve geleceğe olan güvenlerini pekiştirecek, hengi güçlüklerden geçmeleri gerektiğini, bugünkü gerçek durumunun ne olup ne olmadığını gösterecek, bunun bilincini hayat içinde kazandıracak kavrayışta eserlere yönelme zorunluğu vardır. İşçilerin, olumlu ve olumsuz yönleriyle ken dilerini bir bütün olarak, sınıf düşmanlarını her türlü görünüşleriyle eksiksiz olarak algılamalarına yardımcı olabilen eserler, görevini mutlaka daha iyi yapacaktır. Faşizme karşı, burjuvaziye karşı şimdideki gerçek gücünü, ilerde kazanması gereken gücü, işçi sınıfı, emekçiler, bu nitelikteki ürünlerin getirdiği sağlam imgelerle derinleştirecek, sınıf mücadelesinin kazandırdığı dersleri bilincine daha tam çıkaracaktır.

1 Mayıs'lar, işçi sınıfının mücadele azmini güçlendiriyor, onun ufkunu nasıl aydınlatıyorsa, 1 Mayıs'ların sanatı da bunu öylesine aydınlatıcı biçimde yapmalıdır. 1 Mayıs'lar için yapılan sanat, o günü renklendiren bir unsur değildir yalnızca. Ondan daha da çok, yukardan beri belirtilen işlevi gerçekleştirir. Afişleri, resimleri, şiirleri, marşlarıyla, kısa bir zaman süresinde kalıcı bir mesaj iletebilen bütün biçimleriyle sanat, 1 Mayıs'ları yeterince değerlendirmelidir. Emekçileri, bu dayanışma ve mücadele gününde geçici zaafları ve kalıcı sağlamlıklarıyla göstermeli, 1 Mayıs'lar her yönünle sanatın konusu olmalıdır. Bu, işçilerin 1 Mayıs'lara vereceği önemi de büyütecektir.

İşçi sınıfının uluslararası deneyleri, Türkiye işçi sınıfının 1977 1 Mayıs'ında yaşadığı Kanlı Pazar, sanatçılardan kollarını sıvamalarını bekliyor. Geleceğin nereden başlanarak kurulacağı, yanlışların nasıl aşılıp eksiklerin nasıl giderileceği konusunda ,sanat, sınıf mücadelesinde kendine düşen payı üstlenmeli, emekçilerin mücadelesini bir bütün olarak ve 1 Mayıs'larda doruğuna, yükselen niteliğiyle gerçekçi, dönüştürücü tarzda yansıtmalıdır.

1 MAYIS 1979'DA İVEDİ DEMOKRATİK VE SİYASAL TALEPLERİMİZ

1 Mayıs 1979 da emekçi kitlelerin mücadelesi büyük engellerle boğuşarak yürüyor. Siyasal ve demokratik haklarımız, emperyalizmin ve yerli tekelci güçlerin ağır baskı ve saldırıları karşısında bulunmaktadır. Kapitalizmin dünya çapında yaşadığı kriz ulusal boyutlarda Türkiye emekçilerinin üzerine yıkılmak isteniyor. En temel demokratik haklarımıza karşı yönelen anti-demokratik baskılar, 1 Mayıs alanlarının işçilere ve emekçilere yasaklanmak istenmesiyle uç noktasına ulaşmıştır. Siyasal gericilik giderek azgınlaşıyor, hayatı emekçiler için yaşanmaz hale getirmeye çalışıyor.

Emekçilere daha çok «ekmek ve özgürlük» vaadederek siyasal yükselişini güvence altına almak istiyen sosyal demokrasi, şimdi siyasal çöküşünü yaşıyor. Çünkü o, vaadettiklerinin hiç birini yerine getirmedi. Tam tersine, bütün tercihlerini, tekelcilerden ve emekçi düşmanlarından yana kullandı. Şimdi onun bu çöküşüne, siyasal baskılar ve demokrasiyi tehdit eden gelişmeler eşlik ediyor. CHP'nin umut olmadığı ve hiç bir zaman olamıyacağı bugün en geniş emekçi yığınları tarafından biliniyor.

İçinde bulunduğumuz koşullarda emekçi halkımızı kurtuluşa götürecek tek çıkar yol, DEMOKRATİK HALK İKTİDARIDIR. Bu yolda verdiğimiz mücadele bugün önümüze ertelenmez görevler koymaktadır. Bu görevler, 1 Mayıs 1979'da ileri sürdüğümüz acil demokratik ve siyasal taleplerimizden çıkmaktadır. İsteklerimizi hayata geçirmek için, emekçi sınıf güçlerimizin birliğini, faşizme, emperyalizme, gericiliğe ve sömürüye karşı en geniş birliklerle somutlamalıyız, kitleleri bu uğurda mücadeleye seferber etmeliyiz.

Bu nedenle, demokrasinin korunması, geliştirilmesi ve emekçi halktan yana dönüşümlerin gerçekleştirilmesi yönünde acil olarak şunları talep ediyoruz:

Sıkıyönetim kaldırılmalıdır.

Faşist mihraklar dağıtılmalı, MHP, ÜGD ve diğer faşist örgütler kapatılmalıdır.

Kitap ve yayın yasaklamalarına son verilmelidir.

12 Mart döneminde Anayasada yapılan anti-demokratik değişiklikler iptal edilmeli, Anayasa çalışan halkın yararına demokratlaştırılmalıdır.

Başta 141-142 olmak üzere, fikir ve örgütlenme özgürlüğünü engelleyen her türlü ceza kanunu maddesi kaldırılmalıdır.

Ulusal demokratik haklar üzerindeki ırkçı şoven baskı ve uygulamalara, özümleme ve jenosit politikasına son verilmeli, özgürce gelişmenin tüm engelleri kaldırılmalıdır.

Çalışan halkın ekonomik-demokratik, mesleki ve kültürel her türlü örgütlenmesini ve faaliyetini engelleyen yasal mevzuat kaldırılmalıdır.

Halen parlamento gündeminde bulunan anti-demokratik Seçim Kanunu taslağı geri çekilmeli, Siyasi partiler ve Seçim Kanunu demokratlaştırılmalı, bütün halkın hayatın her alanında ve her sosyal ve ekonomik birimde, siyasi örgütlenme dahil olmak üzere, serbestçe örgütlenmesini sağlayacak hale getirilmeli, her türlü siyasi faaliyetler önündeki engeller kaldırılmalı, 18 yaşa ve yurt dışındaki işçilere oy hakkı verilmelidir.

İşçi-memur ayrımı yapılmaksızın tüm çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkı tanınmalıdır.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı kararları etkin şekilde hayata geçirilmelidir.

1 Mayıs işçi günü, 8 Mart Uluslarası Emekçi Kadınlar Günü, 10 Kasım Dünya Gençlik günü olarak kabul edilmelidir.

Senato kaldırılmalı, tek meclis sistemi yürürlüğe konmalıdır.

Emperyalizmin her türlü ekonomik, siyasi ve askeri örgütünden derhal çekilinmelidir.

Sağlık hizmetleri tüm yurttaşlara parasız olarak sağlanmalıdır.

Gecekondu yıkımı kesin olarak yasaklanmalıdır.

Sekiz saatlik işgünü her yerde uygulanmalıdır.

Hafta sonu tatili iki gün olmalıdır.

16 yaşından küçüklerin çalıştırılması yasaklanmalı, 16-18 yaş arasındakilere işgünü 6 saatle sınırlandırılmalıdır.

Kadın sağlığına zarar veren alanlarda kadınların çalıştırılması yasaklanmalıdır.

Kadın erkek ayırımı yapılmadan eşit işe eşit ücret verilmelidir.

Ne sebeple olursa olsun işçi ücretlerinden kısıntı yapılması yasaklanmalıdır.

Asgari ücret, işçinin kendisinin ve ailesinin bilimsel olarak tespit edilmiş yaşama standardını karşılayacak şekilde, her belediye çevresinde, belediye ve sendika temsilcilerinden oluşacak asgari ücret komiteleri tarafından belirlenmeli ve her yıl yeniden saptanmalıdır.

İşsizlik sigortası kurulmalıdır.

Mevcut sigorta kurumları, kesin olarak işçi temsilcilerinin denetimine ve yönetimine verilmelidir.

Genel grev ve dayanışma grevi yasallaşmalıdır.

Lokavt kaldırılmalı ve suç sayılmalıdır.

Topraksız ve az topraklı köylüye geçimini sağlayacak kadar toprak verilmelidir.

Taban fiyatları emekçi köylüyü gözetecek şekilde tesbit edilmelidir.

Referandum yasallaşmalıdır.

Sendikasız sigortasız işçi çalıştıranlar cezalandırılmalıdır.

Tarım işçilerine grev ve sendika hakkı tanınmalıdır.

Birlik BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

Sahibi: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Ahmet Kaçmaz — Sorumlu Müdür: Ali Aktürk — Yönetim Yeri: Parmakkapı Tel Sok. 2/4 Beyoğlu/İST. — Abone bedeli: 6 Aylık: 225 TL. 1 Yıllık 450 TL. yurt dışı iki katıdır. Avrupa Temsilciliği: Nilgün Doğançay — 6300 Giessen 1 Postfach: 5322 Federal Almanya — Banka No: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Konto Nr: 020 - 1640 Giessen - Deutschland — Baskı: TEKŞEN OFSET S. B. T.: 23 N[illegible] 197[illegible]